Гос. Пуб. Биб-ка Уз.С.С.Р.

Пралетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 13 (5989) | 16 студзеня 1938 г., нядзеля | ЦАНА 10 КАП.

Учора адбылося аб'яднанае пасяджэнне Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Савета СССР. З велізарным уздымам і натхненнем сустрэлі дэпутаты Вярхоўнага Савета — выбраннікі савецкага народа таварыша Сталіна, кіраўнікоў партыі і ўрада.

На аб'яднаным пасяджэнні прынят рад змен і дадаткаў у некаторыя артыкулы Канстытуцыі СССР.

З вялікай прамовай выступіў старшыня Совета Народных Камісараў СССР дэпутат тав. В. М. Молатаў.

ПЕРШАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР ПЕРШАГА СКЛІКАННЯ

Прамова Старшыні Совета Народных Камісараў СССР дэпутата В. М. Молатава

(Дэпутаты наладжваюць доўгую авацыю Старшыні Совета Народных Камісараў СССР таварышу Молатаву. Усе ўстаюць. Раздаюцца воклічы: «Старшыні Соўнаркома т. Молатаву — ура!» Бурныя апладысменты. Воклічы: «Ура!»).

Таварышы, мы абмяркоўваем зараз вялікае пытанне, паколькі справа датычыць нашай Канстытуцыі, нашага асноўнага закона. Прадстаўленыя на ваша зацвярджэнне рашэнні Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Совета Народных Камісараў аб некаторых зменах і дадатках да асобных артыкулаў Канстытуцыі датычаць, галоўным чынам, арганізацыйна-адміністрацыйных пытанняў, але яны ўносяць змены ў адміністрацыйны падзел унутры некалькіх саюзных рэспублік, датычаць агульнасаюзнага дзяржаўнага апарата і закранаюць жыццёвыя інтарэсы народаў Саюза.

У дакладзе тав. Горкіна і ў выступленнях прадстаўнікоў рэспублік ужо дастаткова асветлены пытанні, якія датычаць адміністрацыйнага падзелу і ўтварэння раду новых абласцей у РСФСР, Украіне, Узбекістане, Казахстане і Беларусі. Я спынюся на пытаннях, звязаных з работай агульнасаюзных органаў і з утварэннем новых агульнасаюзных наркаматаў.

Па першай Канстытуцыі Саюза, прынятай у 1924 годзе, у нас было створана 12 наркаматаў і Дзяржаўная Планавая Камісія. З таго часу многае змянілася ў жыцці краіны, размах дзяржаўнай работы намнога павялічыўся. Прыняўшы рашэнні, якія прадстаўлены цяпер на зацвярджэнне Вярхоўнага Совета, мы будзем мець у складзе Совета Народных Камісараў кіраўнікоў 26 наркаматаў, камітэтаў і пастаянных камісій, уключаючы Дзяржплан і Камісію Совецкага Кантроля. Апрача таго, пры Совеце Народных Камісараў існуе яшчэ 9 агульнадзяржаўных арганізацый, якія непасрэдна яму падпарадкаваны. Ва ўсім тэтым знайшлі свой адбітак не толькі велізарны рост народнай гаспадаркі і культурнага будаўніцтва, але таксама і рост задач ваеннай абароны краіны і адпавядаючая ўсяму гэтаму патрэбнасць большай дыферэнцыяцыі ў дзяржаўным кіраўніцтве, немінуча патрабуючая новых арганізацыйных форм.

Наколькі хутка расце наша гаспадарка і наколькі расшыраюцца нашы задачы ў тэтых адносінах, відаць хоць-бы з наступнага. Прайшло крыху больш года з часу зацвярджэння нашай Канстытуцыі VIII Усесаюзным з'ездам Советаў, а мы ўжо стаім перад неабходнасцю правядзення раду новых арганізацыйна-адміністратыўных мер як у саюзных рэспубліках, так і ў агульнасаюзным дзяржаўным апараце.

Усім вядома, які вялікі шлях прайшла за гэтыя годы наша індустрыя. У асаблівасці гэта адносіцца да цяжкай прамысловасці, якая ішла наперадзе ўсіх іншых галін народнай гаспадаркі. У выніку гэтага Наркамцяжпром, да выдзялення з яго машынабудаўніцтва, зрабіўся непамерна вялікай арганізацыяй з велізарнай колькасцю хутка развіваючыхся галін індустрыі. Нават цяпер, калі з Наркамцяжпрома ўжо выдзелена машынабудаўніцтва і створан Народны камісарыят машынабудаўніцтва, нават цяпер Наркамцяжпром — самы буйны прамысловы наркамат, наркамат, які дае каласальную колькасць і пры тым вельмі рознастайнай прадукцыі.

Нельга не згадзіцца з тым, што быстра растучае машынабудаўніцтва, у далейшым паскораным развіцці якога так зацікаўлены ўсе галіны народнай гаспадаркі, можна ў цяперашніх умовах правільна арганізаваць толькі пры дапамозе спецыяльнага наркамата.

За гэта гавораць наступныя лічбы. Калі ўзяць толькі перыяд двух пяцігодак — першай і другой пяцігодкі, — то толькі за гэты час, гэта значыць з 1928 года, машынабудаўніцтва вырасла ў Совецкім Саюзе ў 13,5 раза. А вы ведаеце, што патрэбы тэхнічнай рэканструкцыі яшчэ далёка не задаволены, што гэтыя патрэбы прадаўжаюць быстра расці. Па сутнасці, мы маем ужо два буйныя камісарыяты машынабудаўнічага тыпу. Перш за ўсё, трэба сказаць аб Народным камісарыяце абароннай прамысловасці, — гэта таксама, галоўным чынам, машынабудаўнічы камісарыят. Ён створан яшчэ пры прыняцці нашай Канстытуцыі, крыху больш, чым год таму назад, але ён ужо нагружан работай, так сказаць, да адказу. Ён дае патрэбныя машыны і абсталяванне для Чырвонай Арміі і флота і вырабляе нямалую колькасць другой, пераважна машынабудаўнічай, прадукцыі. Нам прыйшлося, аднак, стварыць спецыяльны Наркамат машынабудаўніцтва, так як нашы патрэбы ў тэхніцы, у машынах, у станках неабмежаваны. Напомню яшчэ, што і другія агульнасаюзныя і саюзна-рэспубліканскія наркаматы, а таксама наркаматы мясцовай прамысловасці вырабляюць нямалую колькасць машын і рознага абсталявання. Вядучае месца ў правядзенні далейшай тэхнічнай рэканструкцыі ў нашай краіне належыць цяпер Наркаммашу, створанаму некалькі месяцаў таму назад. Мы думаем, што Вярхоўны Совет адобрыць рашэнне аб стварэнні Наркаммаша. **(Апладысменты).**

Другі наркамат, аб якім ідзе гутарка ў прапановах, прадстаўленых на зацвярджэнне Вярхоўнага Совета, — Народны камісарыят загатовак.

Ужо ў цяперашнім выглядзе Камітэт сельскагаспадарчых загатовак пры СНК Саюза ССР — арганізацыя наркамацкага тыпу ў поўным сэнсе гэтага слова. У яго ёсць свае рэспубліканскія органы, краявыя і абласныя, а таксама і раённыя органы. На справе, гэта вялікі агульнасаюзны наркамат, якому, як вы ведаеце, работы хапае.

Рост задач у галіне загатовак звязан з уздымам нашай сельскай гаспадаркі. Возьмем факты, якія адносяцца да росту сельскагаспадарчых загатовак за перыяд першай і другой пяцігодак, дакладней кажучы, за апошнія дзевяць год. За гэты перыяд загатоўкі зярна выраслі ў 2,5 раза; загатоўкі як цукровых буракоў, так і бульбы, павялічыліся ў два разы; загатоўкі бавоўны выраслі ў тры разы.

Цяпер, калі нашы ўраджаі пачалі хутка ісці ўверх, так як калгасны лад прыносіць ужо свае першыя спелыя плады, калі калгасы і соўгасы сталі ўжо на ногі, яны пакажуць сябе па-сапраўднаму ў росце ўсёй сельскагаспадарчай, у тым ліку жывёлагадоўчай прадукцыі. **(Апладысменты).**

Калгасы пачалі ўжо паспяхова ажыццяўляць вялікую задачу ўтварэння заможнага жыцця калгаснікаў. Моцныя калгасы і заможныя калгаснікі — быстры рост гэтага роду фактаў ідзе на нашых вачах. Такія калгасы здолеюць яшчэ лепш забяспечыць і дзяржаўныя патрэбы. Загатоўкі асноўных прадуктаў, якімі снабжаецца насельніцтва, якімі снабжаецца наша прамысловасць, якія патрэбны для многіх важнейшых патрэбнасцяў дзяржавы, — гэта такая справа, якая з кожным днём расце, становіцца ўсё больш сур'ёзнай. Арганізацыя справы загатовак на велізарнай тэрыторыі Саюза — складаная, вялікая справа. У гэтай справе ў нас яшчэ нямала буйных недахопаў. Хутчэйшае паляпшэнне справы арганізацыі загатовак у інтарэсах усёй дзяржавы і ў інтарэсах самой сельскай гаспадаркі, у інтарэсах калгасаў і калгаснікаў. Патрэбен наркамат, які-б наладзіў гэту справу па-сапраўднаму, які палепшыў-бы свой мясцовы і цэнтральны апарат, які адказваў-бы за выкананне ўсёй справы загатовак. Гэтым тлумачыцца прапанова аб утварэнні Наркамзага.

Цяпер перайду да Дзяржаўнага банка.

Наш Дзяржаўны банк — гэта ўжо велізарная арганізацыя, роўнай якой ні ў адной дзяржаве няма ў гэтай галіне. Дзяржбанк мае ва ўсіх рэспубліках, краях і абласцях і амаль ва ўсіх раёнах свае ўстановы. Гэта — велізарны, разгалінаваны апарат нашай фінансавай сістэмы. Яго работа мае першаступеннае значэнне для развіцця народнай гаспадаркі, у асаблівасці для развіцця гандлю, для разгортвання тавараабароту, для снабжэння прамысловымі і харчовымі таварамі як горада, так і вёскі. Разам з ростам народнай гаспадаркі, разам з быстрым ростам патрэбнасцяў працоўных горада і вёскі, растуць і задачы Дзяржаўнага банка.

З некалькіх лічбаў мы можам бачыць, што адбылося за апошнія годы ў гэтай галіне.

Абароты Дзяржаўнага банка, калі браць толькі разлікі Дзяржбанка з народнай гаспадаркай, без унутрыбанкаўскіх разлікаў, выраслі за апошнія восем год у 13 раз. У 1928-29 годзе гэтыя разлікі Дзяржбанка з народнай гаспадаркай складалі 176 мільярдаў 662 мільёны 219 тысяч рублёў, а ў 1936 годзе яны складалі 2 трыльёны 115 мільярдаў 793 мільёны 886 тысяч рублёў.

Так вырас маштаб работы Дзяржаўнага банка.

Дзяржаўны банк лічыцца ў нас па традыцыі, па старынцы, адной з арганізацый унутры Наркамата фінансаў, як быццам ён не мае самастойнага значэння, як быццам ён не з'яўляецца самастойнай крэдытна-фінансавай арганізацыяй. На справе гэта, вядома, далёка не так.

З другога боку, маштаб работы самога Народнага камісарыята фінансаў у велізарнай меры вырас і прадаўжае расці з кожным годам. Аб гэтым красамоўна гавораць даныя аб бюджэце нашай дзяржавы.

Калі ўзяць наш бюджэт у цэлым, гэта значыць уключаючы саюзны, разам з рэспубліканскімі і мясцовымі бюджэтамі, то атрымаем такую карціну. У 1928—1929 годзе гэты наш бюджэт быў 7,5 мільярда рублёў, а ў мінулым 1937 годзе ён ужо дасягнуў, па папярэдніх падліках, 101 мільярда рублёў, гэта значыць вырас за гэтыя 9 год у 13 раз. **(Апладысменты).**

Калі-б у нас не было такога хуткага росту дзяржаўнага, рэспубліканскага і мясцовага бюджэтаў, калі-б не было такога хуткага росту крэдытных абаротаў Дзяржаўнага банка, аб якіх мы зараз гаворым, у нас не маглі-б расці такімі хуткімі тэмпамі наша гаспадарка, наша культурнае будаўніцтва і не магла-б так хутка ўмацоўвацца абарона краіны, як гэта мы маем за ўсе гэтыя апошнія годы.

Дзяржаўны бюджэт і фінансавыя абароты Дзяржаўнага банка, як люстра адбіваюць тое, што ў нас адбываецца ў краіне Советаў, у простых лічбах, праўда, лічбах даволі салідных, даволі ўнушальных, даволі аўтарытэтных.

З гэтага трэба зрабіць, таварышы, некаторыя арганізацыйныя вывады. Мы, як быццам, не збіраемся скарачаць абароты Дзяржаўнага банка, а хочам іх далейшага росту. Мы, як быццам, не збіраемся скарачаць і наш бюджэт, а хочам ісці наперад па выпрабаванаму шляху, фінансуючы належным чынам узрастаючыя патрэбнасці дзяржавы, забяспечваючы яшчэ лепш растучыя патрэбнасці насельніцтва. Таму ўзнікае пытанне аб тым, каб надаць большую самастойнасць такой важнай фінансавай арганізацыі, як Дзяржаўны банк. Гэтым выклікаецца неабходнасць аддзяліць Дзяржаўны банк ад Народнага камісарыята фінансаў, надаць яму неабходную самастойнасць, а, значыць, і ўскласці на яго большую адказнасць за кіраўніцтва крэдытнай справай у Саюзе, падначаліўшы Дзяржбанк непасрэдна Соўнаркому і прадаставіўшы яго кіраўніку рашаючы голас у Совеце Народных Камісараў, на правах народнага камісара. Усё гэта дазваляе разлічваць на тое, што Вярхоўны Совет адобрыць нашу прапанову, як правільную, як своечасовую. **(Апладысменты).**

Затым, аб утварэнні яшчэ аднаго новага наркамата, аб утварэнні Народнага Камісарыята ваенна-марскога флота. Нельга не прызнаць, што гэта і вельмі важнае і вельмі наспеўшае пытанне. У нас цяпер 4 ваенна-марскія флоты: Балтыйскі, Чорнаморскі, Паўночны і Ціхаакіянскі. Здаецца, не мала для адной краіны, тым больш, што нашы марскія флоты маюць непасрэдныя адносіны і да некаторых акіянаў. Але па-сапраўднаму ўзяцца за будаўніцтва марскога флота мы змаглі толькі ў апошнія годы. І Балтыйскі, і Чорнаморскі, і Паўночны, і Ціхаакіянскі флоты пачалі ўжо расці так, як належыць для совецкай вялікай дзяржавы. Яны ўзмоцнена папаўняюцца новымі адзінкамі, пакуль больш дробнымі, а вось дабудуем некаторыя новыя заводы,—якія пастараемся пабудаваць хутчэй!—і пачнем папаўняць нашы флоты хутчэй і пры тым магутнымі марскімі адзінкамі. **(Бурныя апладысменты).**

Мы павінны лічыцца з тым, што краіна наша вялікая, што яна абмываецца морамі на велізарным працягу, і гэта нам заўсёды напамінае аб тым, што флот у нас павінен быць моцны, магутны. **(Бурныя апладысменты).** Аб гэтым-жа нам напамінаюць і капіталістычныя дзяржавы тым, што за апошнія годы яны разгарнулі велізарнае ваенна-марское будаўніцтва. Мы не думаем аставацца роўнадушнымі да гэтага факта, тым больш, што імперыялістычныя дзяржавы ніяк не могуць дагаварыцца наконт хоць некаторых абмежаванняў гонкі ў ваенна-марскім будаўніцтве. Напрыклад, такая агрэсіўная дзяржава, як Японія, да гэтага часу адмаўляецца ад якога-небудзь удзелу ў абмежаванні марскіх узбраенняў. Да гэтага часу, не гледзячы на ўсякія міжнародныя канферэнцыі, — напомнім хоць-бы Лонданскую канферэнцыю 1936 года па пытаннях абмежавання марскіх узбраенняў, — для марскіх узбраенняў нашага далёкаўсходняга суседа — Японіі — абмежаванняў ніякіх няма. Ці не павінны мы ўлічыць гэты факт? Відавочна, вы скажаце, што гэту акалічнасць мы павінны як след улічыць у нашай рабоце. **(Апладысменты).**

Вось другі факт. Не гледзячы на фармальны ўдзел у Лонданскай канферэнцыі 1936 года, фашысцкая Італія таксама, па ўсякіх несур'ёзных матывах, адмовілася падпісаць якое-небудзь пагадненне з іншымі краінамі аб абмежаванні марскіх узбраенняў. А Італія-ж цяпер прэтэндуе на тое, каб бескантрольна гаспадарнічаць ва ўсім Міжземным моры, што не можа не закранаць буйнейшых інтарэсаў Совецкага Саюза. Ці не павінны мы ўлічыць і гэты факт у нашых рашэннях? **(Апладысменты).**

Гавораць, што фашысцкая Германія падпісала марское пагадненне, але мы яшчэ павінны пагля дзець, чаго варты гэты подпіс. **(Смех, апладысменты).**

Ва ўсякім выпадку, усё гаворыць за тое, што нам трэба мець моцны ваенна-марскі флот. **(Апладысменты).**

Мы лічым так: галоўнае, каб быў моцны і магутны наш дзяржаўны карабль, а ён, як мы ведаем, моцны і ўсё больш мацнее. **(Бурныя апладысменты).** Наш совецкі лад магутны і хоча быць яшчэ магутнее, хоча быць непрыступным для ворагаў. **(Бурныя, працяжныя апладысменты).** З гэтага мы робім вывад, што нам патрэбна моцная Чырвоная Армія і нам патрэбен моцны ваенна-марскі флот. **(Працяжныя апладысменты).** У магутнай совецкай дзяржавы павінен быць адпавядаючы яе інтарэсам, дастойны нашай вялікай справы, марскі і акіянскі флот. **(Працяжныя апладысменты).**

Для таго, каб арганізаваць гэты флот з яго складаным тэхнічным аснашчэннем, з яго магутнай марской артылерыяй, з яго адпавядаючай дастоінству совецкага флота марской авіяцыяй **(бурныя апладысменты)** і для таго, каб выхаваць па-совецку шматлікія кадры кваліфікаваных маракоў і марскіх тэхнікаў, патрэбен новы наркамат, патрэбен Наркамат ваенна-марскога флота. **(Апладысменты).**

Іменна таму, што вырасла наша Чырвоная Армія, што і тут патрэбна велізарная штодзённая работа па далейшаму яе ўмацаванню, па яе далейшаму тэхнічнаму аснашчэнню, патрэбна значна лепшая работа па большэвіцкаму выхаванню адданых радзіме чырвонаармейцаў і камандзіраў, іменна таму, што кіраўніцтва ўсёй гэтай справай у Чырвонай Арміі мае перад сабой велізарныя задачы, а ваенна-марскі флот патрабуе спецыяльнай і пры тым узмоцненай да сябе ўвагі, мы лічым неабходным побач з Наркаматам абароны мець Наркамат ваенна-марскога флота. **(Бурныя, працяжныя апладысменты).**

Наша задача—падняць яшчэ вышэй справу абароны сухапутных граніц і марскіх берагоў Совецкага Саюза. Спадзяемся, што нашы маракі з гонарам выканаюць сваю задачу, а Наркамморфлот настойліва і нястомна будзе працаваць над стварэннем моцнага совецкага ваеннага марскога флота. **(Працяжныя апладысменты).**

Нарэшце, таварышы дэпутаты, яшчэ некалькі слоў з повада адной з прапаноў, уносімых на ваша зацвярджэнне,—а іменна аб дапаўненні артыкула 49-га Канстытуцыі. Справа ідзе аб тым, каб дапоўніць гэты артыкул указаннем на права Прэзідыума Вярхоўнага Совета вырашаць пытанне аб увядзенні ваеннага становішча там, дзе гэта будзе патрэбна.

Вы ведаеце, што на Совецкі Саюз за апошнія годы ніхто звонку не нападаў, хаця і не было недахвату ў рознага роду правакацыях з боку імперыялістычных агрэсараў. Не было таму і патрэбнасці ва ўказаных мерапрыемствах і ў асаблівых рашэннях па гэтаму пытанню. І ўсё-ж мы павінны прадбачыць сёе-тое наконт магчымых ускладненняў. Таму, мне здаецца, прапанова, якая ўносіцца па гэтаму пытанню, вам зразумела і ўпаўне прыемлема. **(Дружныя апладысменты).**

Вось, таварышы, пытанні, на якіх я павінен быў спыніцца ў сувязі са зменамі ў Канстытуцыі.

У нас добрая совецкая Канстытуцыя, і таму народ назваў яе Сталінскай Канстытуцыяй. **(Бурныя, доўга незмаўкаючыя апладысменты, усе ўстаюць, крыкі «Ура!», «Няхай жыве таварыш Сталін!»).**

Жыццё ўсё-ж, сваёй чаргой, ідзе наперад. Наша краіна расце з дня на дзень і патрабуе новых арганізацыйных форм. Гэтым і выклікаюцца змены і дадаткі, уносімыя ў нашу Канстытуцыю. Гэта неабходна. Гэта адпавядае таму, што расце, мацнее і ўдасканальваецца наш совецкі лад.

Ва ўсім гэтым мы бачым сілу і значэнне той справы, якая цяпер у нашых руках, у руках працоўных, — ва ўсім гэтым мы бачым вялікае значэнне і магутную сілу справы Леніна—Сталіна! **(Бурныя, працяжныя апладысменты, усе ўстаюць, воклічы «Ура!», «Няхай жыве таварыш Сталін!», «Няхай жыве таварыш Молатаў!»).**

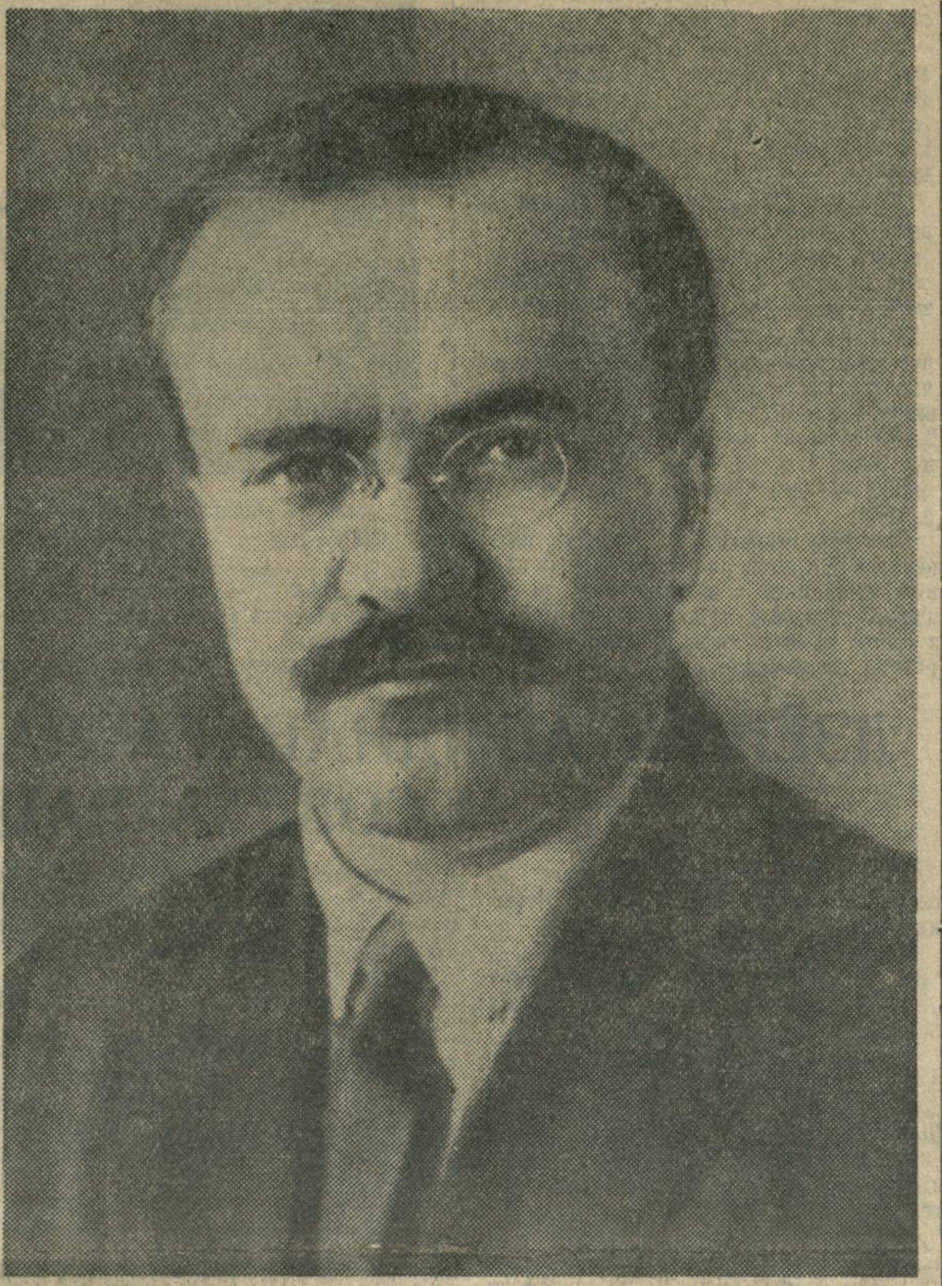

КРАІНА ВІТАЕ СВАІХ ВЫБРАННІКАЎ

Уся краіна з неаслабнай увагай сочыць за ходам работ першай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР. Адусюль паступаюць гарачыя прывітанні выбраннікам народа.

Прадаўжаюцца мітынгі ў Маскве. У інстытуце імя Баумана на мітынгах прысутнічала некалькі тысяч чалавек. Прафесары, выкладчыкі, навуковыя работнікі, студэнты з вялікай радасцю вітаюць першую Сесію Вярхоўнага Совета СССР і першага дэпутата народа вялікага Сталіна.

Рабочыя завода імя Фрунзе прынялі зварот да дэпутатаў Вярхоўнага Совета СССР. Вітаючы выбраннікаў народа, калектыў завода абавязваецца яшчэ шырэй укараніць стаханаўскія метады работы, каб ператварыць свой завод у стаханаўскі.

У сталіцы Украіны — велізарны пад'ём. На фасадах дамоў — сцягі, партрэты дэпутатаў Вярхоўнага Совета СССР. Стаханаўцы і ўдарнікі завода «Большэвік» адзначылі першыя дні работы Сесіі выдатнымі поспехамі. Токар завода тав. Замагільны выканаў 13 студзеня сваю норму на 428 проц., стаханавец тав. Марчэнко — на 400 проц. Высокай выпрацоўкі дабіліся стаханаўцы іншых прадпрыемстваў Кіева.

Многія маракі Чорнаморскага параходства сустрэлі гістарычны дзень адкрыцця Сесіі ў моры. З борта цеплахода «Абхазія» перадалі радыёграму: «Ідзем рэйсам імя першай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР. На ганаровую вахту 12 студзеня сталі нашы лепшыя стаханаўцы».

Велізарны інтарэс да рашэнняў Сесіі праяўляюць казакі-калгаснікі Растоўскай вобласці. У калгасах працуюць дзесяткі агітатараў. У гуртках і калгасных школах праходзяць гучныя чыткі. З новай сілай разгортваецца сацыялістычнае спаборніцтва.

Вітаюць Сесію працоўныя Краснаярска. На імя Сесіі адпраўлена пісьмо, прынятае на мітынгах прадпрыемстваў горада і падпісанне 3.162 чалавекамі.

Пагранічнікі Далёкага Ўсхода ў сваім прывітанні правадыру народаў таварышу Сталіну і Сесіі Вярхоўнага Совета СССР заяўляюць: «Няхай ведаюць фашысты, што совецкія пагранічнікі пільна і нястомна нясуць ахову рубяжоў сацыялістычнай радзімы. Ні дождж, ні снег, ні туман, ні густая тайга не выратуюць парушальнікаў граніцы. Іх усюды ўбачыць пільнае вока, пачуе чулае вуха совецкага пагранічніка».

Аб шматлюдных мітынгах і велізарнай цікавасці да работ Сесіі паведамляюць з многіх іншых месц Совецкага Саюза.

ВЫБРАННІКІ НАРОДА ЎСТУПАЮЦЬ У РАДЫ ПАРТЫІ

МАСКВА, 15 студзеня. (БЕЛТА). Лепшыя людзі совецкай краіны, выбраннікі народа — дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР — уступаюць у рады партыі Леніна—Сталіна. Партыйная арганізацыя штаба Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота прыняла ў кандыдаты ВКП(б) дэпутата Вярхоўнага Совета, намесніка наркома Ваенна-морскага флота СССР, флагмана 2-га ранга тав. І. С. Ісакава, Велікалужскі райком ВКП(б) (Калінінская вобласць) прыняў кандыдатам у члены партыі дэпутата Вярхоўнага Совета тав. Шчэлкунову — ордэнаносца, кіраўніка звяна калгаса імя О. Ю. Шміта, Велікалужскага раёна.

Касум-Ізмайлаўскі райком КП(б) Азербайджана зацвердзіў перавод з кандыдатаў у члены партыі дэпутата Вярхоўнага Совета тав. Басці Багіраву—ордэнаносца, знатную стаханаўку бавоўны.

Першая сесія Вярхоўнага Совета СССР 1-га склікання. **На здымку** (злева направа) — **тт. Л. М. Кагановіч, А. І. Мікаян, Н. І. Ежоў, В. М. Молатаў, Н. І. Пахомаў, М. М. Кагановіч, В. Я. Чубар, М. М. Літвінаў, і М. Д. Берман** на пасяджэнні Совета Саюза 13 студзеня 1938 г.

Фото **Фішмана (СФ).**

ПЕРШАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР ПЕРШАГА СКЛІКАННЯ

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

АБ СУМЕСНЫМ ПАСЯДЖЭННІ СОВЕТА САЮЗА І СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

15 студзеня 1938 года

15 студзеня, у 2 гадзіны дня, у зале пасяджэнняў Совета Саюза, у Крэмлі, адбылося першае сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей.

Старшынствуе Старшыня Совета Саюза **А. А. Андрэеў.**

На прапанове дэпутата **А. В. Осіпава** прымаецца наступны рэгламент работ сумесных пасяджэнняў Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей:

1. Дакладчыкі па пытаннях парадку дня сумеснага пасяджэння Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей зацвярджаюцца старшынямі той і другой палаты.

2. Кожная група дэпутатаў Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей, якая налічвае не менш 50 чалавек, можа выставіць свайго садакладчыка.

3. Дакладчыкам прадастаўляецца для даклада 1 гадзіна і для заключнага слова 30 мінут, садакладчыкам для садаклада— 30 мінут, для заключнага слова — 15 мінут.

4. Прамоўцам прадастаўляецца слова ў першы раз 20 мінут і ў другі раз — 5 мінут.

5. Асабістыя заявы і фактычныя даведкі ўносяцца ў пісьмовым выглядзе і агалошваюцца старшынствуючым на сумесным пасяджэнні палат неадкладна ці ў канцы пасяджэння, гледзячы па іх зместу.

6. Пазачарговыя запытанні ўносяцца ў пісьмовым выглядзе і агалошваюцца старшынствуючым неадкладна.

7. Для слова да парадку прадастаўляецца 5 мінут.

8. Па матывах галасавання прадастаўляецца 3 мінуты.

Старшынствуючы **А. А. Андрэеў** агалошвае пытанні для абмеркавання на сумесных пасяджэннях Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей, прынятыя палатамі:

1. Унясенне змен і дадаткаў у некаторыя артыкулы Канстытуцыі СССР, у сувязі з прынятымі рашэннямі ЦВК і СНК СССР.

2. Выбранне Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР:

а) Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР;

б) Намеснікаў Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР;

в) Сакратара Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР;

г) членаў Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР.

3. Стварэнне ўрада СССР — Совета Народных Камісараў СССР.

4. Назначэнне пракурора СССР.

5. Аб аплаце выдаткаў дэпутатаў, звязаных з выкананнем іх дэпутацкіх абавязкаў.

Гэты парадак дня аднагалосна зацвярджаецца.

Па першаму пытанню парадку дня сумесных пасяджэнняў заслухваецца даклад дэпутата **А. Ф. Горкіна.**

У спрэчках па дакладу выступілі дэпутаты С. В. Касіор, А. А. Волкаў, Л. І. Мірзаян, Н. А. Булганін, С. Сегізбаеў.

З вялікай прамовай па пытанню аб зменах і дадатках да некаторых артыкулаў Канстытуцыі СССР выступіў сустрэты доўгай авацыяй Старшыня Совета Народных Камісараў СССР дэпутат В. М. Молатаў.

Пасля сканчэння спрэчак Вярхоўны Совет СССР пераходзіць да паартыкульнага чытання і галасавання раздзельна па палатах унесеных змен і дадаткаў.

Вярхоўны Совет СССР прымае наступную пастанову аб унясенні змен і дадаткаў у некаторыя артыкулы Канстытуцыі (асноўнага закона) СССР у сувязі з прынятымі рашэннямі ЦВК і СНК СССР.

І. АБ ЗМЕНЕ АРТЫКУЛА 22 КАНСТЫТУЦЫІ СССР

Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Зацвердзіць утварэнне ў складзе Расійскай Совецкай Федэратыўнай Соцыялістычнай Рэспублікі краёў: Алтайскага і Краснадарскага і абласцей: Архангельскай, Баладагодскай, Іркуцкай, Новасібірскай, Орлоўскай, Растоўскай, Разанскай, Смаленскай, Тамбоўскай, Тульскай і Чыцінскай.

У адпаведнасці з гэтым выкласці артыкул 22 Канстытуцыі СССР наступным чынам:

«Артыкул 22. Расійская Совецкая Федэратыўная Соцыялістычная Рэспубліка складаецца з краёў: Алтайскага, Далёка-Ўсходняга, Краснадарскага, Краснаярскага, Орджанікідзеўскага; абласцей: Архангельскай, Валагодскай, Варонежскай, Горкаўскай, Іванаўскай, Іркуцкай, Калінінскай, Кіраўскай, Куйбышэўскай, Курскай, Ленінградскай, Маскоўскай, Новасібірскай, Омскай, Орэнбургскай, Орлоўскай, Растоўскай, Разанскай, Саратаўскай, Свердлоўскай, Смаленскай, Сталінградскай, Тамбоўскай, Тульскай, Чэлябінскай, Чыцінскай, Яраслаўскай; аўтаномных совецкіх соцыялістычных рэспублік: Татарскай, Башкірскай, Дагестанскай, Бурат-Мангольскай, Кабардзіна-Балкарскай, Калмыцкай, Карэльскай, Комі, Крымскай, Марыйскай, Мардоўскай, Немцаў Паволж'я, Паўночна-Осецінскай, Удмурцкай, Чэчэна-Інгушскай, Чувашскай, Якуцкай; аўтаномных абласцей: Адыгейскай, Яўрэйскай, Карачаеўскай, Ойроцкай, Хакаскай, Чэркескай».

ІІ. АБ ЗМЕНЕ АРТЫКУЛА 23 КАНСТЫТУЦЫІ СССР

Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Зацвердзіць утварэнне ў складзе Украінскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі абласцей: Жытомірскай, Каменец-Падольскай, Нікалаеўскай і Палтаўскай.

У адпаведнасці з гэтым выкласці артыкул 23 Канстытуцыі СССР наступным чынам:

«Артыкул 23. Украінская Совецкая Соцыялістычная Рэспубліка складаецца з абласцей: Вінніцкай, Днепрапятроўскай, Данецкай, Жытомірскай, Каменец-Падольскай, Кіеўскай, Нікалаеўскай, Одэскай, Палтаўскай, Харкаўскай, Чэрнігаўскай і Малдаўскай Аўтаномнай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі».

ІІІ. АБ ЗМЕНЕ АРТЫКУЛА 26 КАНСТЫТУЦЫІ СССР

Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Зацвердзіць утварэнне ў складзе Узбекскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі абласцей: Бухарскай, Самаркандскай, Ташкенцкай, Ферганскай і Харэзмскай.

У адпаведнасці з гэтым выкласці артыкул 26 Канстытуцыі СССР наступным чынам:

«Артыкул 26. Узбекская Совецкая Соцыялістычная Рэспубліка складаецца з абласцей: Бухарскай, Самаркандскай, Ташкенцкай, Ферганскай, Харэзмскай і Кара-Калпакскай Аўтаномнай Совецкай Соцыялістычнай рэспублікі».

IV. АБ ЗМЕНЕ АРТЫКУЛА 28 КАНСТЫТУЦЫІ СССР

Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Зацвердзіць утварэнне ў складзе Казахскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі абласцей: Гур'еўскай, Кзыл-Ордынскай, Паўладарскай.

У адпаведнасці з гэтым выкласці артыкул 28 Канстытуцыі СССР наступным чынам:

«Артыкул 28. Казахская Совецкая Соцыялістычная Рэспубліка складаецца з абласцей: Акцюбінскай, Алма-Ацінскай, Усходне-Казахстанскай, Гур'еўскай, Заходне-Казахстанскай, Карагандзінскай, Кзыл-Ордынскай, Кустанайскай, Паўладарскай, Паўночна-Казахстанскай, Паўднёва-Казахстанскай».

V. АБ ЗМЕНЕ АРТЫКУЛА 29 КАНСТЫТУЦЫІ СССР

Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Зацвердзіць утварэнне ў складзе Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі абласцей: Віцебскай, Гомельскай, Менскай, Магілеўскай, Палескай.

У адпаведнасці з гэтым выкласці артыкул 29 Канстытуцыі СССР наступным чынам:

«Артыкул 29. Беларуская Совецкая Соцыялістычная Рэспубліка складаецца з абласцей: Віцебскай, Гомельскай, Менскай, Магілеўскай, Палескай».

VI. АБ ДАПАЎНЕННІ АРТЫКУЛА 49 КАНСТЫТУЦЫІ СССР

Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Дапоўніць артыкул 49 Канстытуцыі СССР пунктам «П» наступнага зместу:

«п) Абвяшчае ў асобных мясцовасцях або па ўсяму СССР ваеннае становішча ў інтарэсах абароны СССР або забеспячэння грамадскага парадку і дзяржаўнай безапаснасці».

VII. АБ ДАПАЎНЕННІ АРТЫКУЛА 77 КАНСТЫТУЦЫІ СССР

Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Зацвердзіць утварэнне агульнасаюзных народных камісарыятаў — Народнага Камісарыята машынабудаўніцтва, Народнага Камісарыята ваенна-марскога флота і Народнага Камісарыята загатовак.

У адпаведнасці з гэтым выкласці артыкул 77 Канстытуцыі СССР наступным чынам:

«Артыкул 77. Да агульнасаюзных народных камісарыятаў адносяцца народныя камісарыяты:

абароны;
замежных спраў;
знешняга гандлю;
шляхоў зносін;
сувязі;
воднага транспарту;
цяжкай прамысловасці;
абароннай прамысловасці;
машынабудаўніцтва;
ваенна-марскога флота;
загатовак».

VIII. АБ ДАПАЎНЕННІ І ПАПРАЎКАХ ДА АРТЫКУЛАЎ 70, 78, 83 КАНСТЫТУЦЫІ СССР

Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік **пастанаўляе:**

Дапоўніць артыкул 70 Канстытуцыі СССР словамі — «Старшыню праўлення Дзяржаўнага банка».

З артыкула 70 Канстытуцыі СССР выключыць словы — «Старшыню камітэта загатовак».

У артыкуле 78 Канстытуцыі СССР словы «ўнутранага гандлю» замяніць словам «гандлю».

У артыкуле 83 Канстытуцыі СССР словы — «упаўнаважанага камітэта загатовак» выключыць і словы «ўнутранага гандлю» замяніць словам «гандлю».

На гэтым першае сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей закрываецца.

Аб пасяджэнні першай сесіі Вярхоўнага Совета СССР

17 студзеня, у 2 гадзіны дня, у зале паседжанняў Совета Саюза, у Крэмлі, адбудзецца сумеснае паседжанне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей.

ПРАМОВА ДЭПУТАТА А. А. ВОЛКАВА

Таварышы дэпутаты Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей, я выступаю ад імя дэпутатаў Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

Я поўнасцю падтрымліваю прапанову дакладчыка — дэпутата тав. Горкіна аб змене 29 артыкула Канстытуцыі СССР. Гэты артыкул гаворыць, што побач з другімі саюзнымі рэспублікамі Беларуская ССР не мае ў сваім складзе аўтаномных рэспублік, роўна як краёў і абласцей.

У 29 артыкул Канстытуцыі неабходна ўнесці змену аб утварэнні ў Беларускай ССР пяці абласцей.

Дэпутат Горкін тут ужо гаварыў, што ў Беларусі налічваецца звыш пяці мільёнаў насельніцтва.

Совецкая Беларусь мае велізарны рост культуры і добрабыту шырокіх мас, вялікі рост эканомікі рэспублікі.

Усё гэта выклікае неабходнасць наблізіць органы кіравання да шырокіх мас з тым, каб наш апарат задавальваў усе запатрабаванні працоўных на аснове вялікай Сталінскай Канстытуцыі. **(Апладысменты).**

Працоўныя Беларусі ішлі ў адзінай шарэнзе з усімі народамі Совецкага Саюза і дабіліся вялізных поспехаў. Я хачу назваць некалькі лічбаў, якія паказваюць вялікія дасягненні Совецкай Беларусі.

Валавая прадукцыя прамысловасці Беларусі за другую сталінскую пяцігодку павялічылася ў $2^1/_4$ раза. У 1937 г. прамысловасць Беларусі дала прадукцыі на суму 2.100 мільёнаў руб. Для параўнання ўкажу, што ў 1913 годзе прамысловасць дала прадукцыі ўсяго на 89 мільёнаў рублёў.

Совецкая Беларусь па свайму плану намячае ў трэцяй пяцігодцы давесці валавую прадукцыю прамысловасці да 5 з лішкам мільярдаў рублёў. У адпаведнасці з ростам прамысловасці, хутка расце гарадское насельніцтва.

У Беларусі налічваецца 10 тысяч калгасаў, якія ахапляюць 680 тысяч гаспадарак. 140 МТС, 6.500 трактараў абслугоўваюць калгасы нашай рэспублікі.

У 1938 годзе па рашэнню ЦК ВКП(б) і Соўнаркома Саюза ССР у нашай рэспубліцы занава арганізуюцца 74 МТС, якія атрымаюць 1.400 новых трактараў. **(Апладысменты).**

Гэта, несумненна, прывядзе да яшчэ большага росквіту эканомікі і культуры Совецкай Беларусі. Гэта дае нам магчымасць яшчэ лепш весці барацьбу за ўраджай у 7—8 мільярдаў пудоў хлеба, як гэта ўказаў таварыш Сталін **(шумныя апладысменты)**, поўнасцю выканаць вялікі лозунг таварыша Сталіна аб заможным жыцці нашага калгасніка. **(Апладысменты).** Гэта дае магчымасць яшчэ лепш ўмацаваць нашы граніцы.

Таварышы дэпутаты, трэба яшчэ сказаць аб велізарным росце культуры Совецкай Беларусі. Вядома, што ў мінулым, да Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі, у Беларусі было 70 проц. непісьменных. Зараз у Беларусі непісьменнасць ліквідавана поўнасцю. Ажыццяўляецца 121 артыкул Сталінскай Канстытуцыі, які гаворыць, што грамадзяне СССР маюць права на асвету.

Прывяду яшчэ некалькі лічбаў. У 1914-15 годзе ў Беларусі налічвалася 200.000 навучаючыхся, а ў 1936-37 годзе іх налічвалася 970.000. Да Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі беларускі народ не меў ні адной ВНУ. У 1936-37 годзе Беларусь мела 29 ВНУ, у якіх вучылася 15.000 чалавек.

У 1914-15 г. у Беларусі было 7 тысяч настаўнікаў. У 1936-37 г. у Совецкай Беларусі налічвалася 30.600 настаўнікаў.

Таварышы, усе гэтыя перамогі — рэзультат велізарнага культурна-палітычнага росту працоўных мас. Гэта даказана рэзультатамі выбараў у Вярхоўны Совет. У Беларусі прымала ўдзел у выбарах 97,4 проц. усіх выбаршчыкаў, а ў Менску—сталіцы Беларусі, дзе балатыраваўся бліжэйшы саратнік таварыша Сталіна Клімент Ефрэмавіч Варашылаў **(доўгія апладысменты)**, прымала ўдзел у выбарах 99,7 проц. **(Бурныя апладысменты).**

Гэта, таварышы, лепшы паказальнік велізарнай перамогі сталінскага блока комуністаў і беспартыйных. **(Шумныя, доўгія апладысменты).** Гэта — лепшы паказальнік правільнасці генеральнай лініі партыі, правільнасці ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі.

Вось чаму ў часе выбараў у Совецкай Беларусі ўсе лічылі сваім абавязкам і шчасцем на ўсіх сходах прысвяціць сваё першае слова вялікаму правадыру народаў таварышу Сталіну. **(Бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авацыю. Усе ўстаюць. Раздаюцца прывітальныя воклічы ў гонар таварыша Сталіна. Воклічы: «Ура!»).**

Таварышы дэпутаты Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей! Беларуская ССР, як саюзная рэспубліка вялікага СССР, мацнее палітычна, эканамічна і культурна. Працоўныя масы прад'яўляюць патрабаванне на яшчэ больш канкрэтнае кіраўніцтва, на яшчэ большае задаваленне сваіх запросаў.

Вось чаму Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Беларусі вынес рашэнне аб стварэнні пяці абласцей. Таму я, выступаючы ад імя дэпутатаў Беларусі, прашу зацвердзіць прапанову, якая ўнесена дэпутатам Горкіным, — аб стварэнні ў Совецкай Беларусі пяці абласцей. **(Апладысменты).**

ДЗЁННІК АБ'ЯДНАНАГА ПАСЯДЖЭННЯ СОВЕТА САЮЗА І СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

15 студзеня адбылося аб'яднанае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей.

Задоўга да пачатку пасяджэння дэпутаты запаўняюць залу Вялікага Крэмлёўскага палаца. Сёння тут асабліва прыўзняты, радасны настрой.

2 гадзіны дня. У прэзідыуме — Старшыня Совета Саюза тав. Андрэеў, Старшыня Совета Нацыянальнасцей тав. Швернік, намеснікі Старшыні Совета Саюза тт. Лысенка і Сегізбаеў і намеснікі Старшыні Совета Нацыянальнасцей тт. Асланава і Лявіцкі.

Ва ўрадавых ложах з'яўляюцца таварышы Сталін, Молатаў, Калінін, Варашылаў, Кагановіч, Касіор, Чубар, Мікаян, Жданаў, Ежоў, Літвінаў, Хрушчоў, Пятроўскі, Булганін, Горкін, Берыя і іншыя. Дэпутаты сустракаюць кіраўнікоў партыі і ўрада з велізарным натхненнем. «Ура — вялікаму Сталіну!», «Няхай жыве таварыш Сталін!» — грымяць бурныя авацыі.

Калі апладысменты сціхаюць, старшынствуючы тав. Андрэеў абвяшчае аб'яднанае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей адкрытым.

Слова атрымлівае дэпутат тав. Осіпаў, які прапануе ўстанавіць рэгламент сумеснага пасяджэння абодвух палат. Рэгламент прымаецца аднагалосна.

Тав. Андрэеў агалошвае парадак дня, які падлягае разгляду на аб'яднаным пасяджэнні згодна рашэнням Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей. Сесія Вярхоўнага Совета аднагалосна зацвярджае парадак дня.

Першы пункт парадку дня — унясенне змен і дадаткаў у некаторыя артыкулы Канстытуцыі СССР у сувязі з прынятымі рашэннямі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Совета Народных Камісараў СССР. Па гэтаму пытанню выступае дэпутат Горкін, даклад якога выслухваецца Сесіяй з глыбокай увагаю.

Дэпутат Горкін падрабязна спыняецца на прынятых у розны час рашэннях ЦВК і Соўнаркома СССР аб стварэнні новых абласцей у РСФСР і УССР і паведамляе, што на разгляд Сесіі Вярхоўнага Совета апрача таго ўносяцца пастановы Цэнтральных Выканаўчых Камітэтаў Узбекскай, Беларускай і Казахскай ССР аб стварэнні новых абласцей у гэтых рэспубліках.

На зацвярджэнне Вярхоўнага Совета ўносяцца таксама прапановы аб зацвярджэнні пастаноў урада аб стварэнні Народнага Камісарыята машынабудаўніцтва і Народнага Камісарыята ваенна-морскага флота. Уносіцца таксама прапанова ператварыць Камітэт Загатовак пры Соўнаркоме СССР у Народны Камісарыят загатовак СССР, увесці ў склад Соўнаркома СССР старшыню праўлення Дзяржаўнага банка СССР і перайменаваць Народны Камісарыят унутранага гандлю СССР у Народны камісарыят гандлю СССР.

Далей тав. Горкін уносіць на зацвярджэнне Вярхоўнага Совета СССР дадатак да артыкула 49 Канстытуцыі СССР аб прадастаўленні Прэзідыуму Вярхоўнага Совета СССР права абвяшчаць у асобных мясцовасцях ці па ўсяму СССР ваеннае становішча ў інтарэсах абароны СССР і забеспячэння грамадскага парадку і дзяржаўнай безапаснасці.

Пасля даклада першым у спрэчках выступае дэпутат С. В. Касіор. Ён падтрымлівае прапановы, дадзеныя ў дакладзе. Асабліва горача падтрымлівае тав. Касіор дадатак да артыкула 49 Канстытуцыі СССР. Дэпутаты бурна рукапляскаюць тав. Касіору, які заклікае — не забываць аб капіталістычным акружэнні, аб падрыхтоўцы вайны фашысцкімі агрэсарамі і быць заўсёды гатовымі да абароны радзімы.

Затым тав. Касіор гаворыць аб росце гаспадаркі і культуры Украінскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі і падкрэслівае важнасць стварэння на тэрыторыі УССР новых абласцей.

На трыбуну Сесіі выходзіць дэпутат Волкаў. Ён прыводзіць выдатныя лічбы аб уздыме Беларускай Рэспублікі, аб развіцці яе прамысловасці, сельскай гаспадаркі, культуры.

Гэтыя лічбы выклікаюць шумныя адабрэнні і воклічы прывітанняў.

Дэпутат Волкаў гаворыць аб тым велізарным уздыме, з якім беларускі народ прышоў на выбары Вярхоўнага Совета СССР. За любімага наркома абароны таварыша Варашылава галасавала 99,7 проц. выбаршчыкаў. Усе ўстаюць і шумна вітаюць слаўны беларускі народ, жалезнага наркома абароны таварыша Варашылава і вялікага Сталіна, забяспечыўшага перамогу і росквіт усіх нацыянальнасцей вялікага Совецкага Саюза.

Дэпутат Волкаў просіць зацвердзіць прапанову аб стварэнні 5 новых абласцей у складзе Беларускай Рэспублікі.

Слова атрымлівае дэпутат Мірзаян.

— Казахская рэспубліка,—гаворыць ён,—дзецішча совецкай улады. Яна створана па ініцыятыве таварыша Сталіна.

Пры ўпамінанні імя правадыра ўсе ўстаюць і горача вітаюць вялікага Сталіна. Зала дрыжыць ад воплескаў.

— Пераўтварыўся, — прадаўжае прамоўца, — твар Казахстана. Створаны новыя галіны прамысловасці — свінцовая, медная, вугальная, залатая, рудная, хімічная, нафтавая, харчовая. У гэтым годзе ўваходзіць у строй дзейнічаючых прадпрыемстваў медзеплавільны Балхашскі камбінат.

Зала зноў апладзіруе. Дэпутаты радуюцца поспехам казахскага народа.

Спамінаецца наступны факт. У 1923 годзе англійскі канцэсіянер Леслі Уркварт звярнуўся у Галоўканцэском з просьбаю прадаставіць яму права «пакапацца і пакалупаць у кіргізскім стэпу». Ён лічыў пры гэтым, што Совецкаму Казахстану раней, чым праз 50 — 100 год не дабрацца да багаццяў кіргізскага стэпу. Шаноўны джэнтльмен жорстка памыліўся. Патрабавалася не 50 і не 100 год, а толькі дзве сталінскія пяцігодкі, каб пераўтварыць кіргізскі стэп. Гігантскія багацці Казахстана выклікаць да жыцця совецкім народам.

— Казахскі народ абяцаў наркому цяжкай прамысловасці таварышу Кагановічу, — гаворыць тав. Мірзаян, — так арганізаваць справу ў свінцовай прамысловасці і даць столькі свінца, каб у выпадку, калі фашысцкія падпальшчыкі вайны захочуць папрабаваць сілу, магутнасць і адзінства совецкага народа, можна было-б заткнуць ім горла совецкім свінцом.

Апошнія словы прамоўцы пакрываюцца шумнымі апладысментамі.

Дэпутат Мірзаян просіць зацвердзіць прапанову аб стварэнні новых абласцей у Казахстане.

Дэпутат Булганін у сваёй прамове гаворыць:

— Не толькі дэпутаты Вярхоўнага Совета, але ўсё насельніцтва Совецкага Саюза, сустрэне з пачуццем адабрэння ўсе дадаткі і змены, унасімыя ў асобныя артыкулы Канстытуцыі СССР, аб якіх тут дакладвалі.

Гэтыя змены азначаюць далейшае набліжэнне дзяржаўнага апарата да насельніцтва, да калгаса, да раёна, да сяла.

Партыя і совецкі ўрад надавалі заўсёды велізарнае значэнне арганізацыйным пытанням, — гаворыць тав. Булганін. Дэпутат Булганін напамінае выдатныя сталінскія словы на XVI з'ездзе партыі аб важнасці набліжэння партыйнага, совецкага, гаспадарчага і кааператыўнага апаратаў да раёна, каб лепш вырашаць важнейшыя пытанні.

Апраўдаліся вялікія сталінскія словы, як і іншыя мудрыя прадбачанні вялікага правадыра.

З вялікім натхненнем зала вітае таварыша Сталіна.

На трыбуне — дэпутат Сегізбаеў. Ён успамінае цяжкое мінулае узбекскага народа. Усім зразумела, чаму ён аб гэтым гаворыць сёння, на Сесіі. Кастрычніцкая рэвалюцыя выратавала узбекскі народ ад жабрацтва і вымірання.

— Вось сярод вас, — гаворыць тав. Сегізбаеў, — сядзіць дэпутат Вярхоўнага Совета Саюза Шарыф-Баба Хамраеў. Ён і яго сям'я ў мінулым былі рабамі эміра Бухарскага. Сёння ён, былы раб, гаспадар совецкай краіны, — дэпутат Вярхоўнага Совета, старшыня калгаса-мільянера.

Шумныя апладысменты і воклічы адабрэння сведчаць аб тым, як горача аудыторыя ўспрыняла словы прамоўцы.

Як не радавацца поспехам узбекскага народа! У нядаўнім мінулым царская калонія, — зараз Совецкі Узбекістан — квітнеючая краіна, якая мае багатую прамысловасць, развітую сельскую гаспадарку, жывёлагадоўлю, магутную сістэму ірыгацыі. Будуюцца новыя заводы і фабрыкі, развіваюцца новыя галіны прамысловасці...

Дэпутат Сегізбаеў пераходзіць да пытання аб зменах асобных артыкулаў Канстытуцыі. Ён гаворыць, што дэпутаты Узбекістана адабраюць прапанову аб стварэнні новых абласцей.

У 17 гадзін слова прадастаўляецца Старшыні Совета Народных Камісараў Саюза ССР дэпутату В. М. Молатаву.

Дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР і шматлікія госці сустракаюць галаву совецкага ўрада доўгімі, поўнымі захаплення авацыямі і прывітальнымі воклічамі. Прамова таварыша Молатава не раз перарывалася бурнымі апладысментамі.

Пасля прамовы таварыша Молатава Сесія пераходзіць да паартыкульнага галасавання змен і дадаткаў, унасімых да асобных артыкулаў Канстытуцыі СССР.

Галасаванне праводзіцца раздзельна па палатах. Унесеныя дадаткі і змены да асобных артыкулаў Канстытуцыі прымаюцца аднагалосна.

ВАЖНЕЙШАЯ ПАСТАНОВА

Большэвіцкая дзелавітасць — такі стыль работы абодвух палат Вярхоўнага Совета СССР. Выключна дзелавітым, плённым, было і прайшоўшае ўчора сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей. На гэтым пасяджэнні совецкага, сапраўды народнага парламента ўнесены змены і дадаткі ў некаторыя артыкулы Канстытуцыі СССР, у сувязі з прынятымі рашэннямі ЦВК і СНК СССР.

З выключнай увагай слухалі дэпутаты выступленне главы совецкага ўрада Вячаслава Міхайлавіча Молатава, падкрэсліўшага асаблівае значэнне арганізацыі Наркамата ваенна-морскага флота. Прамова таварыша Молатава не раз перарывалася апладысментамі.

Мне хочацца спыніцца на значэнні адной з пастаноў Вярхоўнага Совета, якая непасрэдна датычыць БССР. Вярхоўны Совет СССР пастанавіў зацвердзіць утварэнне ў складзе Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі Віцебскай, Гомельскай, Менскай, Магілеўскай і Палескай абласцей.

Гэта рашэнне мае для нашай рэспублікі, якая з'яўляецца фарпостам Совецкага Саюза на рубяжы з капіталістычным Захадам, выключнае значэнне і будзе сустрэта працоўнымі Беларусі з асаблівым задаволеннем. Стварэнне абласцей яшчэ больш умацуе нашы калгасы і соўгасы, ператворыць іх у непрыступныя крэпасці абароны. Яно наблізіць партыйнае і совецкае кіраўніцтва да мас і т. д.

У БССР 90 раёнаў. На кожную з пяці абласцей прыпадзе ў сярэднім па 18 раёнаў. Гэта дасць магчымасць абласному кіраўніцтву больш глыбока ўдумвацца ў патрэбы кожнага раёна, яго насельніцтва.

Перад Наркамземам БССР стаіць задача — не толькі паскорыць камплектаванне кадрамі МТС і райза, але і падабраць людзей для новых абласных зямельных аддзелаў. Гэтыя кадры мы павінны знайсці ў сябе, у калгасах, у МТС, у зямельных органах.

Раённыя партыйныя арганізацыі вылучаюць зараз у зямельную сістэму лепшых комуністаў і непартыйных большэвікоў.

У Беларусі перападрыхтоўваецца, прыкладна, 6.000 камбайнераў, трактарыстаў, калгасных брыгадзіраў, старшынь калгасаў. Сярод іх шмат здольных людзей, якія добра ведаюць сельскую гаспадарку і могуць быць вылучаны на адказную работу.

В. Ф. ШЫШКОЎ,
дэпутат Вярхоўнага Совета СССР,
нарком земляробства БССР.

МАСКВА, 14. (Прынята па тэлефону).

АБ ПЛАЦЯЖАХ ІТАЛЬЯНСКІМ ФІРМАМ І ЎСТАНОВАМ

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР

У сувязі з тым, што італьянскімі фірмамі і ўстановамі аднабакова самавольна затрыманы плацяжы совецкім арганізацыям па раду гандлёвых аперацый і што ёсць апасенні паўтарэння такіх затрымак плацяжоў і ў далейшым, а таксама ў сувязі з неатрыманнем ад італьянскага ўрада адказу на адпаведную ноту Совецкага ўрада, Совет Народных Камісараў Саюза ССР, каб унікнуць звязаных з гэтым матэрыяльных страт для СССР, **пастанаўляе:**

1. Прапанаваць гандлёваму прадстаўніцтву СССР у Італіі і гаспадарчым арганізацыям СССР плацяжы ў карысць італьянскіх устаноў і фірм па абавязацельствах, якія ёсць і могуць узнікнуць пасля апублікавання данай пастановы, уключаючы і абавязацельствы, пераўступленыя трэцім асобам, часова, аж да асобых указанняў, уносіць у Дзяржбанк СССР на асобыя адкрываемыя Дзяржбанкам для гэтых узносаў рахункі абавязацельстваў.

2. Аж да асобых указанняў СНК Саюза ССР ніякіх пераводаў па плацяжах з гэтых рахункаў не рабіць.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР В. МОЛАТАЎ.
Кіраўнік спраў СНК Саюза ССР Н. ПЕТРУНІЧЭЎ.

Масква, Крэмль,
14 студзеня 1938 г.

***

На працягу апошняга года некаторыя італьянскія ўстановы і фірмы аднабакова і самавольна без звяртання да судовых устанаўленняў, прадугледжаных у камерцыйных кантрактах, сталі затрымліваць плацяжы, якія належаць совецкім гаспадарчым арганізацыям за пастаўленыя апошнімі ў Італію тавары. Так, напрыклад, італьянскае морскае міністэрства наперакор кантракту з Нафтаэкспартам не аплаціла ў верасні месяцы кошт пастаўленага яму мазута. Не гледзячы на неаднаразовыя патрабаванні Саюзнафтаэкспарта, морскае міністэрства адмаўляецца ад уплаты.

Таксама паступае і адна з буйнейшых італьянскіх фірм у адносінах таго-ж Нафтаэкспарта. Апрача гэтага, мелі месца выпадкі затрымання совецкіх суднаў у італьянскіх портах без усякіх падстаў з парушэннем спецыяльнай совецка-італьянскай згоды, якая датычыць дзяржаўнай маемасці. З прычыны гэтага, совецкія гаспадарчыя арганізацыі маюць падставу лічыць сябе не гарантаванымі ў Італіі ад далейшых страт. У мэтах забеспячэння Совецкага Саюза і яго арганізацый ад матэрыяльных страт, у сувязі з гэтымі самавольнымі дзеяннямі італьянскіх устаноў і фірм, СНК СССР палічыў сябе вымушаным прыняць вышэйпрыведзеную пастанову. (БЕЛТА).

ПЕРШАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР ПЕРШАГА СКЛІКАННЯ

ДАКЛАД СТАРШЫНІ МАНДАТНАЙ КАМІСІІ СОВЕТА САЮЗА ДЭПУТАТА А. С. ШЧЭРБАКОВА

НА ПАСЯДЖЭННІ СЕСІІ СОВЕТА САЮЗА 14 студзеня

Таварышы дэпутаты, Мандатная Камісія, выбраная Советам Саюза на падставе 50 артыкула Канстытуцыі СССР, прарабіла для праверкі поўнамоцтваў дэпутатаў Совета Саюза наступную работу:

Мандатная Камісія праверыла ўсе прадстаўленыя Цэнтральнай Выбарчай Камісіяй выбарчыя дакументы і матэрыялы на кожнага дэпутата. Так, напрыклад, у адпаведнасці з патрабаваннем артыкула 44, пункт «В» Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР, Мандатная Камісія Совета Саюза праверыла наяўнасць пратаколаў рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты, праверы і таксама наяўнасць пратаколаў галасавання, шчотных лістоў.

Мандатная Камісія, пасля праверкі дакументаў і матэрыялаў на кожнага дэпутата, устанавіла, што выбары дэпутатаў у Совет Саюза па ўсіх 569 выбарчых акругах праведзены на падставе і ў адпаведнасці з Канстытуцыяй СССР і Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет.

Мандатная Камісія ўстанавіла таксама, што ніякіх поваДаў для касіравання выбараў па якой-небудзь акрузе няма, таксама як няма і ніякіх скаргаў і заяў як у справах акруговых выбарчых камісій, прынятых Мандатнай Камісіяй Совета Саюза ад Цэнтральнай Выбарчай Камісіі, так і скаргаў і заяў у Цэнтральную Выбарчую Камісію, ставячых пад сумненне выбары дэпутатаў у Совет Саюза па якой-небудзь акрузе.

Пераходжу да характарыстыкі складу дэпутатаў Совета Саюза.

Па 569 выбарчых акругах выбрана 569 дэпутатаў Совета Саюза.

Вось даныя аб партыйным складзе дэпутатаў. Сярод дэпутатаў Совета Саюза членаў Усесаюзнай Комуністычнай Партыі 461, або 81 проц. і беспартыйных 108, або 19 проц. Першы вывад, які напрошваецца з гэтых даных, той, што наша комуністычная партыя карыстаецца найвялікшым аўтарытэтам і давер'ем совецкага народа **(бурныя, працяглыя апладысменты)**, давер'ем, якое наша партыя заваявала аданасцю справе працоўных, сваёй мудрай палітыкай, якая забяспечыла перамогу працоўным над усімі ворагамі. Гэта найвялікшае давер'е і знайшло сваё адлюстраванне ў тым, што 81 проц. дэпутатаў Совета Саюза з'яўляецца членамі большэвіцкай партыі.

Другі вывад гэта той, што партыя за гэтыя годы змагла выхаваць велізарную колькасць непартыйных большэвікоў, чэсных, адданых справе Леніна—Сталіна, якія карыстаюцца аўтарытэтам у народа. Многія з ліку беспартыйных выбраны дэпутатамі ў Вярхоўны Совет СССР.

Абвяшчаю даныя аб соцыяльным складзе дэпутатаў Совета Саюза.

У нас ёсць даныя па 546 дэпутатах. У ліку дэпутатаў Совета Саюза рабочых 247 чалавек, або 45,3 проц.; сялян 130, або 23,7 проц.; служачых і совецкай інтэлігенцыі 169, або 31 проц. З ліку рабочых 201 працуюць на партыйнай, совецкай, гаспадарчай, ваеннай і грамадскай рабоце.

Сярод рабочых, вылучаных на кіруючую партыйную, дзяржаўную і іншую работу, вялікую частку складаюць тыя, якія прайшлі гарніла грамадзянскай вайны і соцыялістычнага будаўніцтва. Побач з гэтым да кіруючай работы падняліся шматлікія кадры, якія зусім нядаўна працавалі ля станка. Прадстаўніком гэтай групы з'яўляецца самы малады ў свеце член вышэйшага органа дзяржаўнай улады, а таксама самы малады ў свеце намеснік дырэктара буйнага прадпрыемства — Раднікоўскага тэкстыльнага камбіната—19-гадовая ткачыха Клаўдзія Фёдараўна Сахарава. **(Апладысменты).**

Усе дэпутаты Совета Саюза, якія працуюць на вытворчасці, з'яўляюцца стаханаўцамі. Вядома, што значная група ініцыятараў стаханаўскага руху — Стаханаў, Крываное і іншыя выраслі ў буйных гаспадарчых работнікаў.

Выдатная работа дэпутата Гудава паставіла пытанне аб магчымасці рэзкага павелічэння праграмы не толькі па заводу, на якім ён працуе, але і па ўсяму машынабудаўніцтву.

У Совеце Саюза шырока прадстаўлен пераможны рабочы клас, «зусім новы, вызвалены ад эксплаатацыі, рабочы клас, падобнага якому не ведала яшчэ гісторыя чалавецтва. (Сталін).

З ліку сялян — 79 працуюць на партыйнай, совецкай, ваеннай, гаспадарчай і іншых работах.

Сяляне-калгаснікі, дэпутаты Совета Саюза, якія працуюць у сельскай гаспадарцы, усе з'яўляюцца стаханаўцамі і вядомымі людзьмі соцыялістычных палёў. Сярод сялян-дэпутатаў Совета Саюза 25—старшыні калгасаў.

Дэпутаты Совета Саюза калгаснікі прадстаўляюць сабой яркую ілюстрацыю да слоў таварыша Сталіна, што «совецкае сялянства — гэта зусім новае сялянства, падобнага якому яшчэ не ведала гісторыя чалавецтва».

З агульнага ліку дэпутатаў Совета Саюза — служачых і совецкай інтэлігенцыі 169. З іх на партыйнай рабоце знаходзяцца 32 чалавекі, на совецкай — 78, на ваеннай — 24 і т. д.

У ліку совецкай інтэлігенцыі — акадэмікаў 9, прафесараў — 6, навуковыя работнікі, пісьменнікі, артысты. І тут зноў мы сустракаем імёны людзей, якіх ведае не толькі наша краіна, але і іншыя краіны — акадэмікаў Камарова, Байкова, Баха, прафесара Бурдэнка, пісьменнікаў Шолахава і Алексея Талстога, народных артыстаў Масквіна, Карчагіну-Александроўскую і іншых.

Таварышы, Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік увабраў у сябе ўсё самае перадавое і самае актыўнае, што ёсць у совецкім народзе. Дастаткова сказаць, што сярод дэпутатаў Совета Саюза 242 дэпутаты, або 42,5 проц. з'яўляюцца ордананосцамі. **(Апладысменты).** 18 дэпутатаў з'яўляюцца Героямі Совецкага Саюза. **(Працяглыя апладысменты).**

Ленін і Сталін неаднаразова ўказвалі на тую акалічнасць, што ў народных масах тоіцца невычарпальная крыніца таленавітых кіраўнікоў і арганізатараў. Гэтыя таленты капіталізм мяў і душыў. Совецкі лад адкрыў шырокую дарогу таленавітым людзям з народа.

Растуць, мацнеюць не па днях, а па гадзінах новыя кадры таленавітых арганізатараў і ўцягваюцца партыяй у справу кіравання нашай велізарнай краінай.

Таварыш Сталін сказаў: «Наша грамадства складаецца выключна з свабодных

працаўнікоў горада і вёскі — рабочых, сялян, інтэлігенцыі».

Гэтымі словамі таварыш Сталін выказаў усю веліч перамогі рабочага класа і нашай партыі за гэтыя годы.

Соцыяльны склад дэпутатаў Совета Саюза ярка ілюструе гэту сусветна-гістарычную перамогу.

Дэпутатамі Совета Саюза з'яўляюцца: рускія, украінцы, яўрэі, беларусы, грузіны, узбекі, татары, казахі, армяне, азербайджанцы, латышы, чувашы, палякі, немцы, мардвіны, грэкі, таджыкі, кіргізы, туркмены, удмурты, башкіры, балгары, кара-калпакі, кабардзінцы, якуты, чэчэнцы, марыйцы, ненцы, эстонцы.

У гэтым увасабляецца сталінскае садружаства народаў Совецкага Саюза. **(Бурныя, працяглыя апладысменты. Воклічы: «Няхай жыве дружба совецкіх народаў!» Апладысменты).**

Вялікі дасягненні нашай партыі ў галіне ўзаемаадносін паміж народамі Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Каму невядома, што царская Расія была турмой народаў. Каму невядома, што ў царскай Расіі цэлыя народы выміралі з года ў год ад лютай эксплаатацыі, ад туберкулёза, трахомы і водкі.

І вось няма больш турмы народаў, ёсць дружная сям'я розных нацыянальнасцей. Комуністычная партыя забяспечыла новае жыццё ўсім народам нашай соцыялістычнай радзімы.

Перамога соцыялізма грунтуецца на братстве народаў Совецкага Саюза, і адным з рашаючых поспехаў Совецкага Саюза з'яўляецца непарушная дружба народаў краіны Советаў. **(Бурныя апладысменты).**

Сярод дэпутатаў Совета Саюза жанчын — 77. Ні ў якім буржуазным парламенце ніколі не было і няма такой колькасці жанчын. **(Бурныя апладысменты).**

Ленін пісаў: «Ва ўсіх цывілізаваных краінах, нават самых перадавых, становішча жанчын такое, што недарма іх называюць хатнімі рабынямі. Ні ў адной капіталістычнай дзяржаве, нават самай свабоднай рэспубліцы, няма поўнага роўнапраўя жанчын». (Ленін, т. XXIII, стар. 285).

Толькі ў нашай краіне поўнасцю і безагаворачна ўвасоблены ў жыццё законы, якія даюць жанчынам права выбіраць і быць выбранымі нароўні з мужчынамі. **(Бурныя апладысменты).**

Сярод жанчын-дэпутатаў Совета Саюза вы знойдзеце нашых знатных стаханаўскіх работніц, якія авалодалі тэхнікай вытворчасці і паказваюць узоры соцыялістычных адносін да працы. Такіх, як дэпутат Матрона Кузьмінічна Сіманжэнкава. Сярод дэпутатаў-жанчын вы знойдзеце вядомых усёй краіне калгасніц, такіх, як дэпутат Праскоўя Іванаўна Казардак, сярод іх вы знойдзеце буйных партыйных і совецкіх работнікаў, гаспадарнікаў, прадстаўнікоў совецкай інтэлігенцыі.

Сярод дэпутатаў Совета Саюза, маючых вышэйшую і незакончаную вышэйшую асвету — 110 чалавек; маючых сярэднюю і незакончаную сярэднюю асвету—168. Такім чынам, амаль палова дэпутатаў Совета Саюза маюць вышэйшую і сярэднюю асвету.

Узрост дэпутатаў Совета Саюза такі: да 20 год—5 чалавек, ад 21 да 25 год—34 чал., ад 26 да 30 год — 73 чал., ад 31 да 35 год—134 чал., ад 36 да 40 год — 140 чал., ад 41 і вышэй — 183 чал.

Гэтыя лічбы паказваюць, што большая частка дэпутатаў ва ўзросце не старэй 40 год.

Для таго, каб закончыць характарыстыку складу дэпутатаў Совета Саюза, я павінен яшчэ адзначыць два факты.

Першы факт. 12 снежня совецкі народ выбраў у Совет Саюза групу работнікаў НКВД. **(Шумныя апладысменты).** Гэтым самым совецкі народ яшчэ і яшчэ раз адобрыў дзейнасць нашых славных органаў па разгрому і знішчэнню ворагаў народа, подлых здраднікаў — трацкісцка-бухарынскіх наймітаў япона-германскага фашызма. **(Шумныя апладысменты ўсяго зала, воклічы з месц: «Няхай жыве тав. Ежоў!»).**

Другі факт. 12 снежня народ поўнасцю адобрыў палітыку партыі і ўрада, накіраваную на стварэнне магутнай любімай народам Чырвонай Арміі. **(Бурныя апладысменты).**

Выбіраючы ў Совет Саюза вялікую групу прадстаўнікоў Чырвонай Арміі — радавых чырвонаармейцаў, камандзіраў, палітработнікаў, кіраўнікоў Чырвонай Арміі, совецкі народ на ўвесь свет заявіў: Чырвоную Армію любім бязмежна, Чырвоную Армію мацавалі і будзем мацаваць, бо Чырвоная Армія ахоўвае нашу мірную працу, стаіць на варце нашых граніц. **(Шумныя, працяглыя апладысменты).**

Таварышы дэпутаты, 12 снежня 1937 года з агульнай колькасці 94.138.159 выбаршчыкаў па СССР прынялі ўдзел у выбарах дэпутатаў у Вярхоўны Совет СССР 91.113.153 чалавекі, што складае 96,8 проц. да ліку выбаршчыкаў. Па ўсіх выбарчых акругах пры выбарах у Совет Саюза за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных галасавалі 89.844.271 выбаршчык, што складае 98,6 проц. усяго ліку прымаўшых удзел у галасаванні. **(Шумныя апладысменты).**

Гэтыя лічбы сведчаць аб поўнай перамозе блока комуністаў і беспартыйных, блока, які выкоўваўся за годы совецкай улады, за годы жорсткай барацьбы з усімі ворагамі рабочых і сялян.

Совецкі народ, аднадушна прагаласаваўшы за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных, выказаў поўнае адабрэнне ўнутранай і міжнароднай палітыкі совецкага ўрада, выказаў бязмежнае давер'е партыі Леніна—Сталіна. **(Шумныя працяглыя апладысменты).**

Совецкі народ, аднадушна прагаласаваўшы за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных, прадэманстраваў несакрушальнае маральнае і палітычнае адзінства і магутнасць совецкага грамадства, прадэманстраваў гарачую і бязмежную любоў да таго, пад чыім кіраўніцтвам працоўныя краіны Советаў пабудавалі соцыялізм, — да таварыша Сталіна. **(Бурныя, працяглыя апладысменты, пераходзячыя ў авацыю. Усе ўстаюць. Воклічы з месц: «Няхай жыве таварыш Сталін! Ура!»).**

Несакрушальнае палітычнае і маральнае адзінства, якое праявіў совецкі народ пры выбарах у Вярхоўны Совет, паказала ўсяму свету, што ворагі народа ўнутры краіны асталіся ў мізэрным адзіноцтве, што народ іх ізаляваў і ненавідзіць, што народ іх знішчыць да апошняга.

Сваім аднадушным галасаваннем совецкі народ выявіў сваю волю дабіцца канчатковай перамогі — пабудаваць комунізм, а таксама заявіў на ўвесь свет аб гатоўнасці адстаяць сваю соцыялістычную радзіму ад любых ворагаў.

У гэтым сэнсе выбары з'яўляюцца адказам на проіскі фашысцкіх агрэсараў супроць СССР, супроць справы міру.

Наша партыя дабілася таго, што згуртавала совецкае грамадства ў несакрушальную сілу. Працоўныя, кіруемыя партыяй Леніна—Сталіна, непераможны. Няма перашкод, няма такой сілы ў свеце, якая магла-б затрымаць пераможнае шэсце совецкага народа да комунізма. **(Бурныя апладысменты. Воклічы з месц: «Няхай жыве таварыш Сталін! Ура!». Бурныя апладысменты. Воклічы: «Ура!». Апладысменты пераходзяць у авацыю).**

Таварышы дэпутаты! У рэзультаце праверкі поўнамоцтваў дэпутатаў Совета Саюза Мандатная Камісія Совета Саюза прыняла наступнае рашэнне, якое і выносіць на ваш разгляд.

Праверыўшы ўсе прадстаўленыя Цэнтральнай Выбарчай Камісіяй выбарчыя дакументы і матэрыялы на выбарах у Совет Саюза ў паасобку на кожнага дэпутата, Мандатная Камісія Совета Саюза ўстанаўляе:

1. Выбары дэпутатаў у Совет Саюза па ўсіх 569 выбарчых акругах праведзены на аснове і ў поўнай адпаведнасці з Канстытуцыяй СССР і Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР.

2. Ніякіх падстаў для касіравання выбараў па якой-небудзь выбарчай акрузе, а таксама ніякіх скаргаў і заяў па выбарах дэпутатаў Совета Саюза на парушэнне Канстытуцыі і Палажэння аб выбарах як па выбарчых акругах, так і ў Цэнтральнай Выбарчай Камісіі няма.

На падставе паказанага, Мандатная Камісія Совета Саюза прызнае правільнасць поўнамоцтваў усіх дэпутатаў Совета Саюза, зарэгістраваных у Цэнтральнай Выбарчай Камісіі, спіс якіх апублікаван у газеце «Известия» ад 15 снежня 1937 года ў № 291. **(Бурныя апладысменты).**

ДАКЛАД СТАРШЫНІ МАНДАТНАЙ КАМІСІІ СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ ДЭПУТАТА С. НУРПЕІСАВА

НА ПАСЯДЖЭННІ СЕСІІ СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ 14 студзеня

Таварышы дэпутаты Совета Нацыянальнасцей, Мандатная Камісія Совета Нацыянальнасцей на падставе артыкула 50 Канстытуцыі СССР праверыла поўнамоцтвы дэпутатаў, выбраных у Совет Нацыянальнасцей, і прадстаўляе свой даклад на зацвярджэнне Сесіі Совета Нацыянальнасцей.

У краіне было створана ўсяго 574 выбарчыя акругі па выбарах у Совет Нацыянальнасцей. У гэтых выбарчых акругах былі зарэгістраваны кандыдаты блока комуністаў і беспартыйных.

574 кандыдаты блока комуністаў і беспартыйных аказаліся выбранымі ў Совет Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР! **(Бурныя апладысменты).**

Таварышы дэпутаты, у звароце Цэнтральнага Камітэта Усесаюзнай Комуністычнай Партыі (большэвікоў) да ўсіх выбаршчыкаў, рабочых, работніц, сялян і сялянак, да Чырвонай Арміі, да совецкай інтэлігенцыі гаварылася: «Партыя большэвікоў выступае на выбарах у **блоку, у саюзе** з беспартыйнымі рабочымі, сялянамі, служачымі, інтэлігенцыяй. Зарэгістраваныя ў выбарчых акругах кандыдаты ў дэпутаты Вярхоўнага Совета,— як комуністы, так і беспартыйныя, — вылучаны агульнымі сходамі рабочых і служачых па заводах, сходамі чырвонаармейцаў па вайсковых часцях, сходамі калгаснікаў і аднаасобнікаў па сёлах — на падставе выбарчага саюза комуністаў і беспартыйных. Гэтыя кандыдатуры аднадушна падтрыманы шматлікімі мітынгамі працоўных па выбарчых акругах і ўчастках».

«... Дзень 12 снежня 1937 года павінен стаць днём вялікага свята яднання працоўных усіх народаў СССР вакол пераможнага сцяга Леніна—Сталіна». **(Бурныя апладысменты. Воклічы: «Няхай жыве наш Сталін!». «Ура!»).**

12 снежня 1937 года народы нашай шматнацыянальнай радзімы апусцілі выбарчыя бюлетэні за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных, г. зн. аддалі свае галасы лепшым сваім прадстаўнікам, большэвікам — партыйным і непартыйным.

Уся краіна галасавала за партыю большэвікоў, за вялікага правадыра шматнацыянальнага Совецкага Саюза — таварыша Сталіна. **(Дэпутаты, стоячы, вітаюць таварыша Сталіна бурнымі апладысментамі. З усіх канцоў зала нясуцца воклічы на нацыянальных мовах у гонар таварыша Сталіна).**

Таварышы дэпутаты, Мандатная Камісія Совета Нацыянальнасцей, разгледзеўшы дакументы ў паасобку на кожнага дэпутата, устанавіла, што ўсе 574 дэпутаты выбраны ў Совет Нацыянальнасцей правільна, у поўнай адпаведнасці з Канстытуцыяй СССР і Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР.

Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік — дзяржава шматнацыянальная. У сваім дакладзе аб праекце Канстытуцыі Саюза ССР на Надзвычайным VIII Усесаюзным з'ездзе Советаў таварыш Сталін наступным чынам растлумачыў неабходнасць стварэння Совета Нацыянальнасцей:

«У нас ёсць вярхоўны орган, дзе прадстаўлены **агульныя** інтарэсы ўсіх працоўных СССР незалежна ад іх нацыянальнасці. Гэта — Совет Саюза. Але ў нацыянальнасцей СССР апрача агульных інтарэсаў ёсць яшчэ **свае асобыя, спецыфічныя** інтарэсы, звязаныя з іх нацыянальнымі асаблівасцямі. Ці можна пагарджаць гэтымі спецыфічнымі інтарэсамі? Не, нельга. Ці патрэбен спецыяльны вярхоўны орган, які-б адлюстроўваў гэтыя іменна спецыфічныя інтарэсы? Безумоўна, патрэбен. Не можа быць сумнення, што без такога органа немагчыма было-б кіраваць такой шматнацыянальнай дзяржавай, як СССР. Такім органам з'яўляецца другая палата, Совет Нацыянальнасцей СССР».

Наяўнасць двух палат Вярхоўнага Совета СССР — Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей — з'яўляецца наглядным пацверджаннем велізарнейшай перамогі і правільнага вырашэння ў нашай краіне нацыянальнай палітыкі.

Совет Нацыянальнасцей з'яўляецца сапраўдным дзецішчам ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. **(Бурныя апладысменты ўсяго зала).** Толькі ў нашай краіне, у краіне соцыялізма, толькі на базе соцыялістычных перамог шматмільённыя і шматнацыянальныя масы Совецкага Саюза мелі магчымасць выбраць Совет Нацыянальнасцей, закліканы адлюстроўваць асобыя, спецыфічныя інтарэсы працоўных розных нацыянальнасцей СССР, звязаныя з іх нацыянальнымі асаблівасцямі.

Вось каго совецкі народ паслаў у Совет Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР:

рускія—146,
украінцы—34,
беларусы—15,
азербайджанцы—34
грузіны—33,
армяне—30,
туркмены—17,
узбекі—26,
таджыкі—16,
казахі—24,
кіргізы—17,
татары—15,
яўрэі—15,
немцы—9,
калмыкі—9,
асеціны—9,
удмурты—7,
комі—8,
бураты—8,
марыйцы—6,
башкіры—6,
якуты—6,
чэчэнцы—5,
мардоўцы—5,
чэркесы—5,
кабардзінцы—4,
чувашы—4,
ненцы—4,
малдаване—5
кара-калпакі—4,
абхазцы—5,
карэлы—4.

У Совеце Нацыянальнасцей прадстаўлены таксама іншыя нацыянальнасці, як ойраты, карачаі, балкары, кумыкі, інгушы, эвенкі, хакасы, таты, чэхі, курды, нагайцы, авары, лакі, лезгіны, латышы, вепсы, балгары, аджарцы, туземныя яўрэі, іранцы і інш.

Усяго ў складзе Совета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР прадстаўлены 54 народнасці. **(Шматлікія воклічы на розных нацыянальных мовах у гонар таварыша Сталіна. Усе ўстаюць, бурныя апладысменты ўсёй залы).**

Соцыяльны склад дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей наступны: рабочых — 218, у тым ліку працуючых на кіруючай дзяржаўнай і грамадскай рабоце—152; сялян—200, у тым ліку працуючых на кіруючай дзяржаўнай і грамадскай рабоце—100; служачых і інтэлігенцыі—156.

Склад дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей па полу: усяго дэпутатаў—574, з іх мужчын—464, або 81 проц., жанчын—110, або 19 проц.

Узросны склад дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей: да 20 год—8, ад 21 да 25 год—50, ад 26 да 30 год—114, ад 31 да 35 год—158, ад 36 да 40 год—115, ад 41 да 50 год—102, ад 51 да 60 год—20 і старэй 60 год—7 чалавек.

Склад дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей па партыйнасці: комуністаў 409 — 71 проц., беспартыйных 165 — 29 проц.

Склад дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей па характару выконваемай імі работы: партыйных работнікаў — 88, совецкіх работнікаў—161, гаспадарчых работнікаў—34, работнікаў грамадскіх арганізацый — 31, рабочых, якія працуюць на вытворчасці — 70, калгаснікаў — 97, з совецкай інтэлігенцыі — 52, ваенных работнікаў — 41.

Сталінская Канстытуцыя — самая дэмакратычная Канстытуцыя ў свеце — дала магчымасць вылучыць у Совет Нацыянальнасцей вялікую колькасць рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыі.

Сярод дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей ёсць 8 паравозных машыністаў, 8 камбайнераў, 9 брыгадзіраў трактарных брыгад, трактарыстаў і т. д.

Сярод дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей ёсць 28 старшынь перадавых калгасаў, 25 брыгадзіраў і звеннявых калгасаў, 15 загадчыкаў таварнымі фермамі калгасаў.

Працоўныя саюзных і аўтаномных рэспублік, аўтаномных абласцей і нацыянальных акруг выбралі ў Совет Нацыянальнасцей вялікую колькасць беспартыйных рабочых, калгаснікаў і прадстаўнікоў совецкай інтэлігенцыі. Так, сярод дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей тры чвэрці калгаснікаў з'яўляюцца беспартыйнымі. Каля адной трэці дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей з совецкай інтэлігенцыі таксама з'яўляюцца беспартыйнымі.

Совецкі лад упершыню ў гісторыі чалавецтва прынёс раскрапошчанне жанчыне. Перад совецкай жанчынай адкрылася шырокая дарога да ўсіх галін ведаў, вытворчасці і грамадскай дзейнасці. Да грамадскага жыцця ў нашай краіне ў рэзультаце перамогі ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі далучаны велізарныя масы працоўных жанчын раней адсталых і прыгнечаных нацыянальнасцей, якія заўсёды знаходзіліся ў асоба цяжкіх умовах. Сярод дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей мы маем 110 жанчын. Гэты факт красамоўна гаворыць аб нашых велізарных поспехах у барацьбе за раскрапошчанне жанчын нацыянальных рэспублік і абласцей, у барацьбе за ўцягненне жанчын у справу кіравання дзяржавай.

Выбрана дэпутатамі работніц — 16, калгасніц — 40, жанчын з совецкай інтэлігенцыі — 21. Вялікая колькасць жанчын-дэпутатаў з асяроддзя гаспадарчых работнікаў — 23 проц., а таксама работнікаў грамадскіх арганізацый — 23 проц.

Сярод жанчын—дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей амаль дзве трэці складаюць беспартыйныя.

Таварышы дэпутаты, у сваім звароце да ўсіх выбаршчыкаў, рабочых, работніц, сялян і сялянак, да Чырвонай Арміі, да совецкай інтэлігенцыі Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Комуністычнай Партыі (большэвікоў), заклікаючы ўсіх выбаршчыкаў нашай краіны галасаваць за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных, указваў, што:

«Партыя большэвікоў мае права спадзявацца, што выбаршчыкі будуць аднадушна галасаваць за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных».

Рэзультаты выбараў у Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік з'яўляюцца найярчэйшым сведчаннем маральна-палітычнага адзінства совецкага народа, яго згуртаванасці вакол партыі Леніна — Сталіна. **(Бурныя апладысменты. Усе ўстаюць. Раздаюцца воклічы: «Няхай жыве таварыш Сталін!», «Няхай жыве ленінска-сталінская нацыянальная палітыка», «Вялікаму Сталіну—ура!»).**

Перамога на выбарах дасягнута пад кіраўніцтвам слаўнай комуністычнай партыі, узначальваемай геніем чалавецтва вялікім Сталіным **(бурныя апладысменты, усе дэпутаты ўстаюць)**, у рэзультаце бязлітаснай барацьбы з усімі трацкісцка-зіноўеўскімі, бухарынскімі, рыкаўскімі і нацыяналісцкімі агентамі япона-германскага фашызма.

Перамога блока комуністаў і беспартыйных на выбарах Вярхоўнага Совета СССР адлюстроўвае таксама бязмежнае падтрыманне і любоў шматнацыянальных і шматмільённых народаў вялікага Совецкага Саюза да слаўных органаў Наркамата ўнутраных спраў і іх баявога сталінскага наркома Нікалая Іванавіча Ежова **(усе дэпутаты ўстаюць. Бурныя апладысменты)**,—бязлітасна выкарчоўваючых астаткі фашысцкіх банд у нашай краіне.

Аднадушна галасуючы за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных, грамадзяне СССР галасавалі за партыю большэвікоў, за натхніцеля і арганізатара нашых перамог вялікага Сталіна. **(Бурныя апладысменты. Усе дэпутаты ўстаюць. Воклічы: «Няхай жыве першы дэпутат Вярхоўнага Совета таварыш Сталін!»).**

Таварышы дэпутаты, Вярхоўнаму Совету—вышэйшаму органу ўлады нашай краіны—прадстаіць вырашаць важнейшыя пытанні дзяржаўнага будаўніцтва вялікага Совецкага Саюза.

Пасылаючы сваіх дэпутатаў у вярхоўны орган дзяржаўнай улады, совецкі народ аказаў высокае давер'е нам, сваім выбраннікам. Але мы ніколі не павінны забываць, што абавязак дэпутата — гэта беззаветнае служэнне свайму народу, вялікай справе Леніна—Сталіна. **(Бурныя апладысменты. Усе дэпутаты ўстаюць, раздаюцца воклічы: «Няхай жыве таварыш Сталін!», «Няхай жыве жалезны нарком таварыш Ежоў! Ура!», «Няхай жыве маршал Совецкага Саюза таварыш Варашылаў!»).**

«Дэпутат, — гаворыць таварыш Сталін, — павінен ведаць, што ён слуга народа, яго пасланец у Вярхоўны Совет, і ён павінен весці сябе па лініі, па якой яму дан наказ народам». Мы, дэпутаты, гордыя гонарам, аказаным нам вялікім совецкім народам, павінны заўсёды памятаць гэтыя выдатныя словы таварыша Сталіна **(бурныя апладысменты. Усе ўстаюць)** і сваёй практычнай дзейнасцю апраўдаць давер'е сваіх выбаршчыкаў.

Таварышы дэпутаты Совета Нацыянальнасцей, Мандатная Камісія Совета Нацыянальнасцей, выбраная вамі 12 студзеня 1938 года, прадстаўляе на зацвярджэнне Сесіі Совета Нацыянальнасцей наступныя свае прапановы аб рэзультатах праверкі поўнамоцтваў дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей па 574 выбарчых акругах.

Праверыўшы ўсе прадстаўленыя Цэнтральнай Выбарчай Камісіяй выбарчыя дакументы і матэрыялы па выбарах у Совет Нацыянальнасцей у паасобку на кожнага дэпутата, Мандатная Камісія Совета Нацыянальнасцей устанаўляе:

1. Выбары дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей па ўсіх 574 выбарчых акругах праведзены на падставе і ў поўнай адпаведнасці з Канстытуцыяй СССР і Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР.

2. Ніякіх падстаў для касіравання выбараў па якой-небудзь выбарчай акрузе, а таксама ніякіх скаргаў і заяў па выбарах дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей на парушэнне Канстытуцыі і Палажэння аб выбарах як па выбарчых акругах, так і ў Цэнтральнай Выбарчай Камісіі няма.

На падставе паказанага, Мандатная Камісія Совета Нацыянальнасцей прызнае правільнасць поўнамоцтваў усіх дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей, зарэгістраваных у Цэнтральнай Выбарчай Камісіі, спіс якіх апублікаван у газеце «Известия» ад 15 снежня 1937 года за № 291. **(Бурныя апладысменты).**

ПЕРШАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР ПЕРШАГА СКЛІКАННЯ

ПРАМОВА ДЭПУТАТА А. А. БАЙКОВА

НА ПАСЯДЖЭННІ СОВЕТА САЮЗА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

Таварышы дэпутаты! Даклад Мандатнай Камісіі падводзіць канчатковыя вынікі рэзультатам выбараў у Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Ён канстатуе новую бліскучую перамогу, атрыманую працоўнымі нашай вялікай радзімы ў пабудове соцыялістычнай дзяржавы.

Выбары ў Вярхоўны Совет паказалі ўсяму свету, з усёй відавочнасцю, небывалую яшчэ ніколі і нідзе карціну выбарчай кампаніі, небывалай па сваіх маштабах, па актыўнасці, энтузіязму і аднадушшу, праяўленымі шматмільённымі масамі нашага Саюза.

Памылкова было-б думаць, што правядзенне выбарчай кампаніі было простай і лёгкай справай. Не, гэта была справа велізарная, складаная, якая патрабавала велізарнай арганізацыйнай работы.

Усю гэту велізарную работу трэба было выканаць у двухмесячны тэрмін. І гэта работа была выканана з выключна бліскучым поспехам [illegible] нашага краіна.

Неабходна перш за ўсё ўказаць на тую велізарную колькасць выбаршчыкаў, звыш 94 мілён чалавек, якія былі занесены ў выбарчыя спісы. Нічога падобнага ніколі не было ні ў адной дзяржаве. Яшчэ больш знамянальна тое, што з агульнай колькасці выбаршчыкаў на выбары 12 снежня 1937 года з'явілася звыш 96 проц. — з'явішча [illegible] парламенцкім выбарам у капіталістычных краінах.

Самым вялікім у выбарах у Вярхоўны Совет СССР было тое аднадушша, з якім выбаршчыкі аддавалі свае галасы за кандыдатаў у дэпутаты Вярхоўнага Совета, выстаўленых блокам комуністаў і беспартыйных.

Такія рэзультаты выбараў у Вярхоўны Совет з відавочнасцю паказваюць тое адзінства, тую згуртаванасць, якія звязваюць усе працоўныя масы нашага Саюза ў адну агульную, дружную, брацкую сям'ю, у якой усе імкнуцца да адных мэт, жывуць адным пачуццём. Гэта ўнутранае адзінства, згуртаванасць усіх працоўных нашай соцыялістычнай дзяржавы самі па сабе [illegible] рэзультатам той мудрай палітыкі, па якому вядзецца нашу цудоўную радзіму на працягу 20 год комуністычнай партыяй і совецкім урадам.

Гэта адзінства ўсіх працоўных Совецкага Саюза [illegible] і робіць нашу вялікую радзіму яшчэ больш моцнай, яшчэ больш магутнай, яшчэ больш грознай для ўсіх ворагаў, для фашыстаў, інтэрвентаў і шкоднікаў.

Праведзеныя месяц таму назад выбары ў Вярхоўны Совет СССР з'яўляюцца [illegible] пераможнай нашай соцыялістычнай дзяржавы. Дзень 12 снежня 1937 года назаўсёды застанецца ў нашай памяці, як светлае свята, як дзень вялікага гонару і славы.

Даклад Мандатнай Камісіі, канчаткова сцвярджаючы правільнасць рэзультатаў выбараў у Вярхоўны Совет, [illegible]

Прызнаючы, што даклад Мандатнай Камісіі зусім правільны, ад групы дэпутатаў Ленінграда, Масквы, Кіева і Тбілісі ўношу наступную прапанову, як праект пастановы Совета Саюза па дакладу Мандатнай Камісіі:

«Заслухаўшы даклад Мандатнай Камісіі Совет Саюза пастанаўляе:

1. Зацвердзіць даклад Мандатнай Камісіі аб прызнанні правільнымі поўнамоцтваў дэпутатаў Совета Саюза, выбраных па ўсіх 569 выбарчых акругах і зарэгістраваных Цэнтральнай Выбарчай Камісіяй па выбарах у Вярхоўны Совет СССР.

2. Лічыць работу Цэнтральнай Выбарчай Камісіі па выбарах у Вярхоўны Совет Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік скончанай». **(Бурныя апладысменты).**

ПРАМОВА ДЭПУТАТА В. Я. СІМАЧКІНА

НА ПАСЯДЖЭННІ СОВЕТА НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

Таварышы дэпутаты, дзень 12 снежня сапраўды з'явіўся ўрачыстым святам нашага вялікага шматнацыянальнага народа.

Усе народы нашай краіны ішлі ў гэты незабыўны дзень да выбарчых урнаў з адной думкай, з адным жаданнем—аддаць свае галасы верным сынам і дочкам нашай соцыялістычнай радзімы **(апладысменты)**, аддаць свае галасы за партыйных і непартыйных большэвікоў, за мужных будаўнікоў соцыялізма.

Вы, таварышы, усе ведаеце, што ўсяго па нашаму Совецкаму Саюзу было ўнесена ў спісы выбаршчыкаў звыш 94 мільёнаў чалавек. 96,8 проц. выбаршчыкаў прышлі на выбарчыя ўчасткі для галасавання.

Такога актыўнага ўдзелу ў галасаванні як у нас ніколі не было ні ў адной капіталістычнай краіне. Такое з'явішча зусім неўласціва парламенцкім выбарам у капіталістычных краінах. Яно магчыма толькі ў краіне соцыялізма. **(Апладысменты).**

Вы, таварышы, ведаеце, што гэта зусім натуральна, што высокая палітычная актыўнасць насельніцтва на выбарах уласціва працоўным нашай совецкай краіны. Бо наша большэвіцкая партыя і наш совецкі ўрад неразрыўнымі ўзамі звязаны з усім вялікім народам.

Нас заўсёды вучыў Ленін, а цяпер нас вучыць Сталін, каб мы заўсёды, штодзенна ў сваёй рабоце праяўлялі клопаты аб працоўных. **(Бурныя апладысменты. Усе ўстаюць. Дэпутаты на сваіх родных мовах агалашаюць прывітанні ў гонар таварыша Сталіна).**

На выбарах 12 снежня перамог блок комуністаў і беспартыйных. **(Бурныя апладысменты. Воклічы: «Ура»).**

Усе грамадзяне нашага Совецкага Саюза, галасуючы за кандыдатаў блока комуністаў і беспартыйных, галасавалі за палітыку партыі, нашай роднай партыі Леніна — Сталіна. **(Бурныя апладысменты). Увесь** вялікі совецкі народ 12 снежня **галасаваў** за палітыку нашага совецкага **ўрада. (Бурныя апладысменты).**

Наш вялікі народ 12 снежня прадэманстраваў сваю бязмежную любоў і адданасць партыі Леніна — Сталіна, нашаму вялікаму правадыру і настаўніку таварышу Сталіну. **(Бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысменты, воклічы: «Ура»).** 12 снежня ўвесь свет відавочна пераканаўся ў згуртаванасці і аднадушшы нашага вялікага народа. Совецкі народ яшчэ цясней згуртаваў свае рады вакол нашай партыі, сталінскага ЦК і таварыша Сталіна. **(Бурныя апладысменты. Гучныя воклічы: «Ура»).**

Няхай-жа ведаюць усе ворагі, што гора будзе таму, хто ўздумае, хаця-б на адзін крок, пераступіць свяшчэнныя рубяжы совецкіх граніц. **(Апладысменты).** Мы, таварышы, усе, як адзін, выступім на абарону заваяванняў нашай вялікай соцыялістычнай рэволюцыі. **(Апладысменты. Прывітанні і воклічы «ура» на розных мовах у гонар Чырвонай Арміі і таварыша Варашылава).**

Вы, таварышы, ведаеце, што выбары ў Вярхоўны Совет СССР прайшлі на аснове самай дэмакратычнай у свеце Сталінскай Канстытуцыі. **(Бурныя апладысменты).** Слухаючы даклад Мандатнай Камісіі, мы пераканаліся ў тым, што не было ні адной заявы аб парушэнні Канстытуцыі, аб парушэнні Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет. Гэта азначае, што выбары ў Вярхоўны Совет прайшлі ў поўнай адпаведнасці са Сталінскай Канстытуцыяй і Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет. **(Бурныя апладысмегны. Воклічы на розных нацыянальных мовах: «Няхай жыве творац соцыялістычнай Канстытуцыі таварыш Сталін!»).**

Нашы выбары праходзілі ў самай свабоднай абстаноўцы, у самых дэмакратычных умовах. Такіх сапраўды свабодных і сапраўды дэмакратычных умоў не ведала і не ведае ні адна капіталістычная краіна.

Ад імя групы дэпутатаў Масквы, Ленінграда, Беларусі і Казахстана я прапаную прыняць наступную пастанову па дакладу Мандатнай Камісіі:

«Заслухаўшы даклад Мандатнай Камісіі, Совет Нацыянальнасцей пастанаўляе:

1. Зацвердзіць даклад Мандатнай Камісіі аб прызнанні правільнымі поўнамоцтваў дэпутатаў Совета Нацыянальнасцей, выбраных па ўсіх 574 выбарчых акругах і зарэгістраваных у Цэнтральнай Выбарчай Камісіі па выбарах у Вярхоўны Совет СССР.

2. Лічыць работу Цэнтральнай Выбарчай Камісіі па выбарах у Вярхоўны Совет СССР закончанай». **(Апладысменты).**

Дэпутаты Совета Нацыянальнасцей Вярхоўнага Совета СССР вітаюць прысутнічаючага на сесіі таварыша Сталіна. На першым плане дэпутаты Узбекскай ССР.

ПРАЦОЎНЫЯ БССР ВІТАЮЦЬ ПЕРШУЮ СЕСІЮ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

ВІТАЮ ЛЕПШЫХ СЫНОЎ НАРОДА

З нецярпеннем чакала я адкрыцця першай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР. І вось, у сталіцы нашай квітнеючай радзімы, у Маскве, 12 студзеня пачаў работу вярхоўны орган улады. Вялікая мая радасць, што там, у сценах Крэмля, такія-ж працоўныя як і я, нашы таварышы, вырашаюць сусветна-гістарычныя пытанні. Я разам з усім совецкім народам вітаю вялікага Сталіна, дарагіх нам выбраннікаў народа.

Совецкі ўрад адзначыў маю работу і запрасіў мяне ў 1936 годзе ў Маскву на ўсесаюзную нараду перадавікоў жывёлагадоўлі. Тады здзейснілася тое, аб чым я заўсёды марыла. Я ўбачыла роднага Сталіна. Яго вобраз навекі запомніўся мне. Зараз я ўважліва сачу за работай Сесіі Вярхоўнага Совета, мне здаецца, што і я сяджу там, у Крэмлёўскай зале, бачу любімага Сталіна.

Работу маю цэняць, мяне паважаюць. Зараз я вылучана брыгадзірам брыгады даярак. І я — поўная гонару, таму што таксама выконваю справу вялікай дзяржаўнай важнасці.

Ад шчырага сэрца вітаю лепшых сыноў совецкага народа — дэпутатаў Вярхоўнага Совета СССР. У гонар Сесіі я бяру на сябе абавязацельства дабіцца ў гэтым годзе ўдою малака 7 тысяч літраў ад каровы.

Софія Антонаўна ГРЫГАРОВІЧ, ордэнаносец, брыгадзір брыгады даярак соўгаса «Рачкавічы», Чырвонаслабодскага раёна.

У ГОНАР СЕСІІ

ВІЦЕБСК. У гонар першай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР у вязальным і фарбавальным цэхах віцебскай панчошна-трыкатажнай фабрыкі «КІМ» лепшыя стаханаўкі перадаюць свой вопыт работы адстаючым работніцам. Стаханаўка вязальнага цэха тав. Цэндзелева, узяўшы шафства над работніцамі Камленковай, Пракопавай і Абрэзавай, пасля работы астаецца ў цэху і вучыць іх стаханаўскай рабоце. За апошнія дні гэтыя работніцы пачалі выконваць дзенную норму ад 105 да 111 проц. Вялікую дапамогу адстаючым работніцам Сіваракавай і Прудніковай аказвае стаханаўка Гараніна.

12 студзеня ў гістарычны дзень адкрыцця першай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР 2885 работніц і рабочых фабрыкі перавыканалі дзенную норму выпрацоўкі.

***

БАБРУЙСК. Выдатна працуюць у дні работы першай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР лесарубы калгаса «Першае мая», Варатынскага сельсовета. Усе 10 лесарубаў калгаса штодзенна выразаюць 110—120 кубаметраў лесу. Лесарубы-стаханаўцы Парахневічы і Архіпенка Іван норму выпрацоўкі выконваюць да 640 проц. Яны выразаюць па 18—20 кубаметраў лесу ў дзень. У гонар Сесіі калгасныя лесарубы абавязаліся да 23 студзеня поўнасцю выканаць квартальны план лесазагатовак.

РАДАСНА Б'ЕЦЦА СЭРЦА

З радасцю сачу я за работай першай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР. Там, у чырвонай сталіцы, мая лепшая падруга Белая Ліза разам з выбраннікамі народа, з вялікім Сталіным вырашае дзяржаўныя справы. Нехапае слоў, каб перадаць, як білася маё сэрца ад радасці, калі я чытала аб сустрэчы у Маскве дэпутатаў шматнацыянальнага Совецкага Саюза. Гэта наш родны бацька Сталін стварыў вялікую дружбу народаў.

Вялікая радасць натхняе мяне на яшчэ лепшую работу. Я дабілася новых вытворчых дасягненняў. У гэтыя дні я выдойваю ад каровы «Сялянка» па 26 літраў малака. Я павялічыла ўдой малака ад кожнай каровы на 5 з паловай літраў. Значна лепш сталі працаваць і іншыя даяркі.

Я ўпэўнена, што мая падруга Белая Ліза, як і ўсе дэпутаты Вярхоўнага Совета, будзе змагацца за тое, каб апраўдаць давер'е народа, што дэпутаты выканаюць наказ вялікага совецкага народа.

ШАМКО Фёкла Міхайлаўна, ордэнаносец, даярка соўгаса «Зарэчча», Смалявіцкага раёна.

ЗМАГАЕМСЯ ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ

Калгаснікі нашай сельгасарцелі зажылі сапраўдным шчаслівым і заможным жыццём. Кожны працадзень нашага калгасніка — гэта 4 кілограмы збожжавых культур, 1 рубель грашыма, шмат бульбы, гародніны і кармоў для жывёлы. У сярэднім кожная сям'я нашага калгаса выпрацавала за год 761 працадзень. Ёсць дзесяткі і такіх сем'яў, як сям'я калгасніка Івана Балахонава, якая выпрацавала 1.445 працадзён.

У 1937 годзе наш калгас у сярэднім зняў з гектара 14 цнт. ячменю, 12 цнт. жыта і 13 цнт. пшаніцы. У гэтым годзе мы змагаемся, каб атрымаць сярэдні ўраджай па калгасу не менш 16 цнт. збожжавых. Шматгадовы вопыт, дасканалае веданне калгаснай зямлі — зарука гэтаму. Усю плошчу пад яравыя будзем засяваць толькі гатунковым насеннем. Калгаснікі з практыкі ведаюць, што гатунковае насенне значна павышае ўраджайнасць.

Так, напрыклад, у мінулым годзе мы на 50 проц. сеялі жыта гатунковым насеннем і атрымалі з гектара па 80 пудоў, у той час, калі жыта, пасеянае звычайным насеннем, дала па 50 пудоў з гектара.

Раннія пасевы таксама значна павышаюць ураджайнасць. Напрыклад, засеяны ранні ўчастак аўсу ў мінулым годзе даў 12 цнт. з гектара, а позні—толькі 6 цнт.

Азімыя мы засеялі выключна гатунковым насеннем. У глебу ўнеслі 36 тон фасфарытнай мукі, каля 1000 вазоў гною. Рыхтуючыся да веснавой сяўбы гэтага года, мы ўжо засыпалі поўнасцю насенныя фонды, прапусцілі насенне праз трыер. Пры аналізе ў насенна-кантрольнай лабараторыі выявілася, што авёс мае чыстату і ўсхожасць 99 проц., пшаніца — 95 проц. Будзем рабіць трайную чыстку гэтых культур, каб дабіцца 100-процантнай чыстаты.

У адказ на заклік перадавых калгаснікаў і рабочых МТС рэспублікі зараз у калгасе разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва і ўдарніцтва за лепшую падрыхтоўку да веснавой сяўбы. Першая і другая брыгады абавязаліся не пазней лютага закончыць рамонт сельскагаспадарчага інвентару, за студзень і люты вывезлі на поле 4.000 вазоў гною, загатовіць і вывезці 200 тон торфу. Конюх Грыша Чыкаў абавязаўся падрыхтаваць да вясны здаровых і моцных коней.

У сваю чаргу я хачу адзначыць, што чавускі райземаддзел і МТС не дапамагаюць калгасам і стаханаўскім звенням у авалоданні агранаміяй. У калгаснікаў вялікая цяга да агратэхнічнай вучобы, але аграномы райза і МТС не арганізоўваюць агратэхнічных гурткоў у калгасах.

М. Т. ГРАМЫКА, старшыня калгаса «Сталінскі шлях», Чавускага раёна.

БОЛЬШ ДАПАМОГІ ЗВЕННЯМ

Ужо чатыры годы я працую звеннявой у трэцяй брыгадзе свайго калгаса «Ільіч», Крукаўскага сельсовета, Камарынскага раёна. Усе годы маё звяно з'яўляецца перадавым. Дзевяць жанчын-калгасніц нашага звяна, лепшыя стаханаўкі, па-сапраўднаму змагаюцца за ўраджай.

Сёлета маё звяно таксама першым пачало падрыхтоўку да веснавой сяўбы 1938 года. Мы паставілі задачу ў гэтым годзе атрымаць высокі ўраджай. У абавязацельствах запісалі: дабіцца з кожнага гектара па 30 цэнтн. ячменю, 25 цэнтн. пшаніцы, 300 цэнтн. бульбы, 10 цэнтн ільнавалакна. Гэта наш канкрэтны адказ на заклік перадавых калгасаў рэспублікі.

Мы добра разумеем, што для таго каб атрымаць такі ўраджай, трэба ўжо зараз змагацца за яго. Па-першае, звяно звярнула асаблівую ўвагу на падрыхтоўку мясцовых угнаенняў. Мы сабралі ўжо 12 цэнтн. попелу і 3 цэнтн. птушынага памёту. Збіраюць попел і памёт усе жанчыны. Больш за ўсіх мне, звеннявой, дапамагае калгасніца Марыя Нікалаенка. Мы ездзім па кватэрах і кожны раз набіраем па 2—3 цэнтнеры попелу. Каштоўнае ўгнаенне захоўваем у сухім месцы, куды не пападае дождж ці снег.

Вясной будзем сеяць яравыя па добра ўгноенай глебе. Пад бульбу пакладзем на кожны гектар не менш 120 вазоў гною. Попел скарыстаем пад лён.

Наша звяно спаборнічае са звяном пятай брыгады. Заключылі з ім дагавор. Гэта звяно таксама перадавое ў падрыхтоўцы да сяўбы. Мы падцягваем адстаючыя звенні. Да гэтай сяўбы павінны ўзорна рыхтавацца ўсе калгаснікі.

Але нам, звеннявым, вельмі мала аказваецца дапамога з боку праўлення калгаса. Ворагі народа, якія доўгі час шкодзілі ў нашым калгасе, падрывалі работу звенняў. Вынікі шкодніцтва ліквідуюцца ў нашым калгасе вельмі слаба. Новае праўленне не працуе з лепшымі стаханаўцамі, не аказвае дапамогі звенням.

Не адчуваем мы дапамогі ў рабоце і ад раённых арганізацый. Аграномы райземаддзела і МТС не цікавяцца работай звенняў, не арганізавалі вучобы. Ужо год як мы ў вочы не бачылі агранома ў нашым калгасе. Можа калі ён і прыязджае, але з звеннявымі не гаворыць адным словам, забываецца, што ёсць такія людзі ў калгасе.

Марыя Кандрацеўна ЯКІМОВІЧ, звеннявая калгаса «Ільіч», Крукаўскага сельсовета, Камарынскага раёна.

НАРАДА РАБОТНІКАЎ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ БССР ПА ПЕРШАПАЧАТКОВАЙ АПРАЦОЎЦЫ ІЛЬНУ

Учора ў клубе завода імя Варашылава (Менск) адкрылася нарада стаханаўцаў, інжынерна-тэхнічных работнікаў і дырэктараў заводаў па першапачатковай апрацоўцы ільну. На нарадзе прысутнічала звыш 150 чалавек.

Выступіўшы з дакладам народны камісар лёгкай прамысловасці БССР тав. Дзімітрыеў спыніўся на выніках работы ільназаводаў у 1937 годзе і задачах 1938 года. План мінулага года выканан на 78,8 проц. Краіне недадана 4.000 тон ільназалакна.

Дакладчык завастрыў увагу нарады на тое, што яшчэ і зараз вельмі марудна ліквідуюцца вынікі шкодніцтва на ільназаводах. Грамадскія арганізацыі і кіраўніцтва заводаў не ўзначалілі масавы стаханаўскі рух на прадпрыемствах.

ДА ВЕДАМА РЭДАКТАРОЎ РАЁННЫХ, ГАРАДСКІХ, АКРУГОВЫХ І РЭСПУБЛІКАНСКІХ ГАЗЕТ

ЦК КП(б)Б 23 студзеня г. г., у 12 гадзін дня, у гор. Менску склікае рэспубліканскую нараду рэдактараў раённых, гарадскіх, акруговых і рэспубліканскіх газет.

У парадку дня —

Вынікі і вопыт работы рэдакцый газет у час выбараў у Вярхоўны Совет СССР і далейшыя задачы друку.

Нарада адбудзецца ў зале пленумаў ЦК КП(б)Б.

ЦК КП(б)Б.

ДЭПУТАТЫ БССР ЗНАЁМЯЦЦА З ВЫДАТНАСЦЯМІ МАСКВЫ

МАСКВА, 15 студзеня. **(Па тэлефону ад спец. кар. «Звязды»).** Дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР ад Беларускай рэспублікі ў свабодны ад пасяджэнняў час знаёмяцца з выдатнасцямі чырвонай сталіцы. Яны аглядзелі цудоўнае метро, пабывалі ў Трэцякоўскай галерэі, дзе ім былі прадстаўлены мастацкія альбомы музея.

У Вялікім дзяржаўным тэатры выбраннікі беларускага народа слухалі оперу «Броненосец Потемкин». Яны таксама былі ў кінотэатры на дэманстрацыі фільма «Ленін у Кастрычніку». Дэпутаты ў захапленні ад усяго бачанага ў Маскве.

Учора дэпутаты БССР наведалі маўзалей Леніна.

Р. ДОДЗІН.

У МАСКВУ ВЫЕХАЛА ДЭЛЕГАЦЫЯ БССР ДЛЯ ПРЫВІТАННЯ СОВЕЦКАГА ПАРЛАМЕНТА

Для прывітання ад імя беларускага народа першай Сесіі Вярхоўнага Совета СССР 15 студзеня скорым поездам з Менска ў Маскву выехала спецыяльная дэлегацыя.

У складзе дэлегацыі—знатныя людзі рэспублікі, лепшыя стаханаўцы прамысловасці і сельскай гаспадаркі—усяго 25 чалавек. Сярод іх: стаханавец дрэваапрацоўчага завода імя Молатава (Менск) тав. Кускоў, старшыня калгаса «Ўдарнік», Чашніцкага раёна, ордэнаносец тав. Харкавец, калгасніца калгаса «Інтэрнацыянал», Асіпавіцкага раёна, тав. Заяц, лейтэнант-пагранічнік, узнагароджаны ордэнам «Чырвонай Звязды» тав. Ільінскі, выконваючы абавязкі сакратара Менгаркома КП(б)Б тав. Матвееў, настаўніца 4-й менскай сярэдняй школы тав. Журык, урач хірургічнай клінікі (Менск) тав. Вараб'ёў і іншыя. (БЕЛТА).

ЗА РУБЯЖОМ

УРАДАВЫ КРЫЗІС У ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 15 студзеня. (БЕЛТА). Учора адбыліся сустрэчы прэзідэнта Лебрэна з Шатанам, Далад'е, Блюмам, Саро і Боне. Шатан і Далад'е адхілілі прапанову стварыць урад. Саро, паводле яго заявы журналістам, быў запрошан толькі ў «чыста кансультатыўных мэтах». Былы міністр фінансаў Боне, пакідаючы ўчора прэзідэнцкі палац, заявіў, што ён у прынцыпе прыняў прапанову сфармаваць урад, але канчатковы адказ дасць пазней.

Учора ўвечары Боне раіўся з Эрыо, Далад'е і Шатанам.

У некаторых палітычных колах глядзяць вельмі скептычна на перспектывы стварэння кабінета Боне. Ва ўсіх свежы ў памяці разгалоссі, якія існавалі паміж Боне, з аднаго боку, і соцыялістамі і комуністамі — з другога, па пытаннях фінансавай палітыкі.

У апублікаванай сёння рэзалюцыі кіраўніцтва соцыялістычнай партыі гаворыцца, што «вырашэнне цяперашняга крызіса павінна быць знойдзена ў стварэнні ўрада народнага фронта пад кіраўніцтвам соцыялістаў».

«Юманітэ» друкуе рэзалюцыю, якая была ўчора ў другой палове дня прынята на пасяджэнні нацыянальнага камітэта народнага фронта.

У рэзалюцыі гаворыцца:

«Нацыянальны камітэт народнага фронта выражае волю большасці французаў, якая пацвярджае іх адзінства на аснове праграмы народнага фронта. Камітэт сцвярджае, што народны фронт не скончыў сваёй місіі і што перад тварам фашысцкай пагрозы толькі ўрад народнага фронта, створаны партыямі народнага фронта і поўны рашучасці прымяніць яго праграму, можа стаць сапраўдным выразнікам волі французскага народа».

Нацыянальны камітэт народнага фронта ўчора-ж у другі раз сабраўся а 21 гадзіне. Пасяджэнне прадаўжалася каля двух з паловай гадзін. Пасля пасяджэння старшынёю камітэта Віктарам Баш была агалошана наступная заява:

«Нацыянальны камітэт народнага фронта, сабраўшыся 14 студзеня а 21 гадзіне, падверг шырокаму абмеркаванню стварыўшаеся становішча з мэтаю прысці да неабходных заключэнняў. Дэлегацыі, якія знаходзяцца ў пастаянным кантакце з прадстаўляемымі ім партыямі і арганізацыямі, збяруцца зноў 15 студзеня».

Здраднікі-генералы пакараны смерцю

ЛОНДАН, 15 студзеня. (БЕЛТА). Карэспандэнт агенцтва Рэйтэр паведамляе з Шанхая, што генералы Хань Фу-цзю (былы глава правінцыі Шаньдун), Ван Фу-лін (былы камандуючы кітайскімі войскамі ў Паўночным Кітаі) і Лі До-чуань былі пакараны смерцю ў Ханькоу па абвінавачанню ў мяцежы і ў разлажэнні арміі.

ХАНЬКОУ, 14 студзеня. (БЕЛТА). Паведамленне аб кары смерцю Хань Фу-цзю, праявіўшага бяздзейнасць з самага пачатку японскага ўрывання ў правінцыю Шаньдун і адступіўшага без бою з Цзінані (сталіца правінцыі Шаньдун) сустрэта ў кітайскіх колах з нескрываемым пачуццём задаволенасці. Вышэйшы камандны склад арміі, якою камандаваў Хань Фу-цзю, заявіў аб сваёй поўнай адданасці цэнтральнаму ўраду і выказаў гатоўнасць аказаць самае актыўнае супраціўленне японскаму ўрыванню.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

ХАНЬКОУ, 15 студзеня. (БЕЛТА). У раёне на захад ад возера Тайху кітайскія войскі занялі гарады Ліян і Ісін. У гэты-ж дзень кітайскія войскі і партызаны выбілі японскія часці з гарадоў Лішуй, Гаочунь, Гуандэ, Сюаньчэнь (у паўднёва-ўсходняй частцы правінцыі Анхуэй і ў паўднёва-заходняй частцы Цзянсу). У горадзе Гуандэ размешчан вялікі аэрадром, які шосты раз пераходзіць з рук у рукі.

У ПАЎДНЁВЫМ КІТАІ

Шанхайскі карэспандэнт газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» паведамляе, што японскае камандаванне рыхтуе высадку буйнага дэсанта на ўзбярэжжы Паўднёвага Кітая блізка ад англійскай ваеннаморскай базы — Ганконга. Мэта высадкі дэсанта — сарваць намечанае вялікае наступленне кітайскіх войск на Поўначы і паставіць Кітай перад неабходнасцю весці буйныя аперацыі адразу на двух фронтах.

У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

ХАНЬКОУ, 14 студзеня. (БЕЛТА). Кітайскія войскі, заняўшы ў правінцыі Шаньдун горад Цзінін, з баямі прадаўжаюць праследваць адступаючыя японскія войскі. Буйныя баі адбываюцца таксама на левым фланзе, у раёне Шыліцу (на паўночны захад ад Цзініна).

Японскія войскі, якія нядаўна высадзіліся ў Хайчжоу (паўночна-ўсходняя частка правінцыі Цзянсу), прабавалі прасунуцца ўдоўж Лунхайскай чыгункі. Кітайскія войскі прыпынілі іх прасоўванне. Усе гэтыя аперацыі ствараюць пералом на фронце ў правінцыі Шаньдун на карысць кітайскіх войск.

У Цындао назіраецца канцэнтрацыя японскіх войск. Кітайскія войскі трымаюць пазіцыі за 75 кіламетраў ад Цындао.

***

ХАНЬКОУ, 15 студзеня. (БЕЛТА). Пасля ўзяцця Цзініна кітайскія войскі прасунуліся на паўночны ўсход і знаходзяцца за 16 кіламетраў ад Яньчжоу. У ваколіцах горада Хечэня (паўднёва-ўсходняя частка правінцыі Шаньдун) кітайскімі войскамі поўнасцю знішчан японскі атрад.

ЯПОНІЯ БУДУЕ ВЯЛІКІ ФЛОТ

НЬЮ-ЁРК, 14 студзеня. (БЕЛТА). Па паведамленню з Вашынгтона, у ліпені 1937 года Японія тайна прыступіла да пабудовы 4-лінейных караблёў водазмяшчэннем 45 тысяч тон кожны. На лінкорах будуць устаноўлены 16-дзюймовыя гарматы.

Апрача таго Японія прыступіла да пабудовы 63 іншых ваенных суднаў, у тым ліку — 5 авіяносцаў, 7 крэйсераў, 43 эсмінцаў і 8 падводных лодак. Праграма прадугледжвае завяршэнне будаўніцтва гэтых суднаў у 1944 годзе, што забяспечыць Японіі перавагу на моры, калі толькі Злучаныя Штаты Амерыкі не ўзмоцняць сваё морскае будаўніцтва.

Намеснік адказнага рэдактара І. М. ОФЕНГЕЙМ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Совецкая, 63. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: рэдактара — 21-352; сакратарыята — 25-188, 20-230; аддзелаў: партыйнага — 21-353, совецкага будаўніцтва і гандлю — 22-412, прамысловага — 21-356, сельскагаспадарчага — 21-846, культуры — 23-955, мясцовай і замежнай інфармацыі — 25-189, аддзела пісем — 20-844, 21-399, 21-885, ілюстрацыйнага і стыльрэдактуры — 21-556, абвестак — 21-845.

Ул. Галоўлітбела № К—5413.

Друкарня «Звязда», Менск, Совецкая, 63.

К., Л., Б.

Лінейная калібровачная мішэнь LRT-BE4-V2